

Innsyn i norske kommuner

Åpenhetsindeksen 2018

Pressens offentlighetsutvalg

April 2018

Tegning: Anders Thorvik

– Det er en god og nyttig undersøkelse, om ikke alltid like “behagelig”. Det er alltid nyttig med noe godt begrunna “spark bak”.

Innhold

1	Sammendrag	1
1.1	Kommuner med 20 poeng eller mer	3
1.2	Kommuner med 5 poeng eller mindre	4
2	Innledning	4
3	Metode	5
3.1	Spørreskjemaet	5
3.1.1	Spørsmålsoversikt, internt skjema	5
3.1.2	Spørsmålsoversikt, eksternt skjema	7
3.2	Kontradiksjon	9
3.3	Innsynskrav	9
3.3.1	Poengskala for målt saksbehandlingstid	9
3.4	Hjemmesidesjekk	9
3.5	Svarprosent	11
4	Feilkilder og kvalitetssikring	11
4.1	Søkbarhet, byggesak	12
4.2	Forutsetter korrekte svar	12
4.3	“Åpen”, men på hvilken måte?	13
5	Funnene	13
5.1	Landsdelsoversikt	15
5.2	Fylkesoversikt	16
5.3	Mindre åpenhet fra Senterparti-ordførere	17
5.4	Store kommuner mest åpne	17
5.5	Innsyn	19
5.5.1	Fra undersøkelsen i 2011:	19
5.6	Kontaktinformasjon	19
5.7	Postjournal på nett	19
5.7.1	Fra undersøkelsen i 2011:	19
5.8	Fulltekst dokumenter i postliste	19
5.8.1	Fra undersøkelsen i 2011:	20
5.9	Byggesak	20
5.10	Innsynsretten	20
5.10.1	Fra undersøkelsen i 2011:	20
5.11	Politiske dokumenter	20
5.11.1	Fra undersøkelsen i 2011:	20
5.12	Styrevervregisteret – kommuner	21
5.13	Styrevervregisteret – foretak	21
5.14	Tidsspenn for journalposter i postliste	21
5.15	Retningslinjer	21
5.16	Tidsspenn for publisering av journalposter i postliste	21
5.17	Interne dokumenter	22
5.18	Politiske dokumenter	22
5.18.1	Tidsspenn for utsendelse	22
5.18.2	Protokoll fra møter	22
5.19	Journalføring av tekstmeldinger	22
5.20	Kommunale selskaper/foretak i kommunens postliste	22
5.21	Kommunale foretak/selskaper har egen postliste på nett?	23

6 Fylkesoversikt	24
6.1 Østfold: Alle kommuner i styrevervregisteret	25
6.2 Akershus: Bare ni journalfører sms	27
6.3 Oslo: Burde klart bedre	29
6.4 Hedmark: Vanskelig å be om innsyn i forhåndsuntatte dokumenter	30
6.5 Oppland: Hemmelig rådmann og ordfører	32
6.6 Buskerud: Svakeste fylke utenfor Nord-Norge	35
6.7 Vestfold	37
6.8 Telemark: For mange dårlige postlister	39
6.9 Aust-Agder: Fem kommuner er raske til å fjerne journaloppføringer	41
6.10 Vest-Agder: Et fylke med store variasjoner	43
6.11 Rogaland: Sinken i den åpne landsdelen	45
6.12 Hordaland: Sen behandling av innsynskrav	47
6.13 Sogn og Fjordane: Nesten alle har postliste med klikkbare dokumenter	50
6.14 Møre og Romsdal: Svake byer	52
6.15 Trøndelag: Har landets tre beste kommuner	55
6.16 Nordland: Mange kommuner – få poeng	58
6.17 Troms: Har bare nabofylkene bak seg	61
6.18 Finnmark: Dårligst i landet	63
6.19 Svalbard	65
6.19.1 Internt skjema (POU fyller ut svarene)	65
6.19.2 Eksternt skjema (Fylt ut av respondenten selv)	65
7 Pressens offentlighetsutvalg uttaler	67
8 Takk!	69
Appendiks	70
A Tabeller og figurer	70
A.1 Svar på innsynskrav	70
A.2 Postlisterutiner	74
A.3 Alfabetisk resultatliste	77

1 Sammendrag

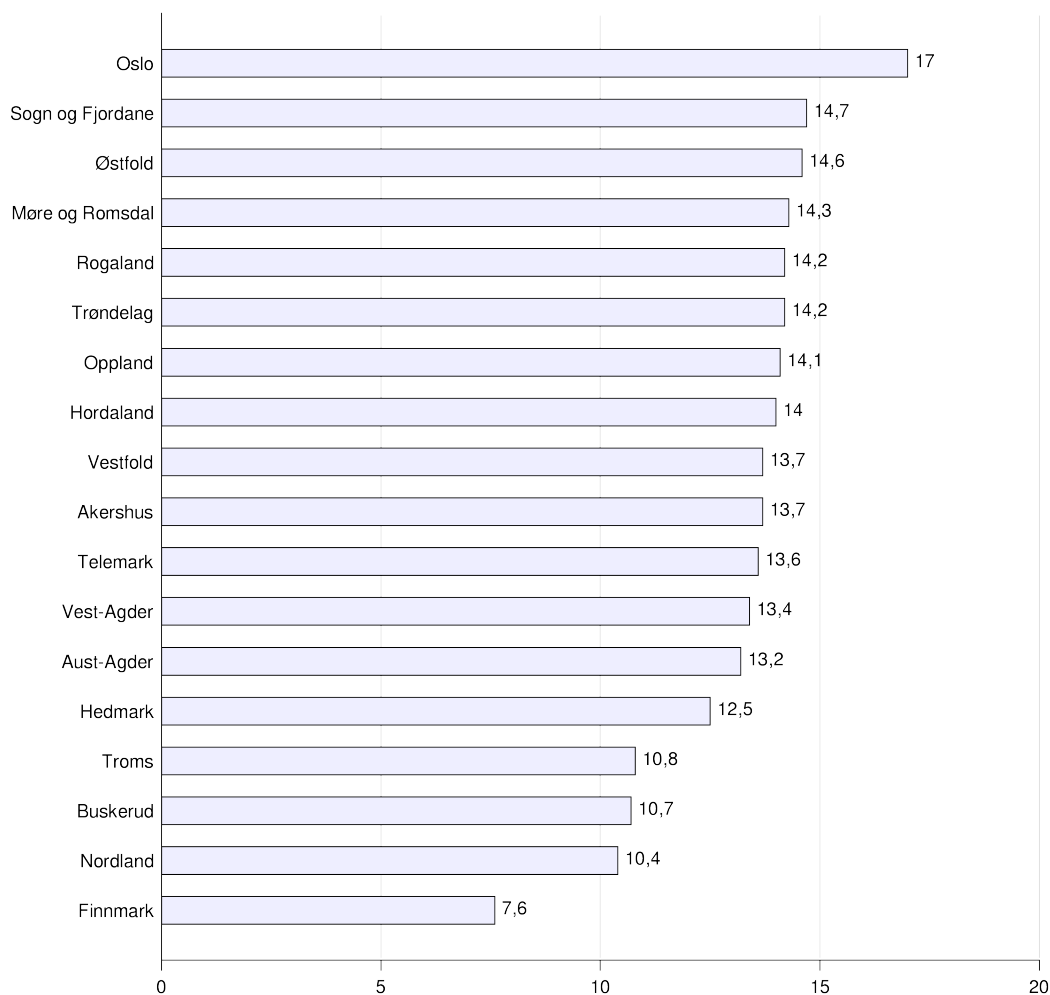
Ørland kommune er landets mest åpne, med 26.0 av 30.5 mulige poeng. Verst ut kommer Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan, med -6.0 av 30.5 mulige poeng.

Landsgjennomsnittet ligger på 13.0 poeng, og det er betydelig variasjon mellom kommunene og fylkene.¹

- 34 kommuner hadde 20 poeng eller mer
- 27 kommuner hadde fem poeng eller mindre

Maksimal poengsum er 30.5. Ingen nådde dit. Det viser at samtlige kommuner har forbedringspotensial. Minimum poengsum er -13.0. Heldigvis var det ingen som nådde dit heller!

Kommunene i Sogn og Fjordane er i år, som i 2011, landets mest åpne. (Ser da bort fra Oslo som både er kommune og fylke, ni av kommunene i Sogn og Fjordane har høyere poengsum enn Oslo). Vestlandet kommer også best ut blant landsdelene. Sogn og Fjordane følges av Østfold og Møre og Romsdal.

Figur 1: Gjennomsnittlig poengsum for hvert fylke.

¹Standardavviket er på 4.7 poeng

De to nordligste fylkenes kommuner, og Nord-Norge som landsdel, er landets mest lukkede. Finnmarkkommunene er i gjennomsnitt — og i særklasse — mest lukket i landet.

Alle så nær som fem kommuner har nå postliste på nett, i 2011 var det 27 som manglet. Et stort fremskritt er kommet med bedre søkemuligheter. Mens bare 44 prosent av kommunene hadde søkefunksjon for postliste i 2011, er andelen i dag 85 prosent. Litt for mange har imidlertid bare “enkelt søk”. 53 kommuner (12,5 prosent) har postlister i et format (pdf-er eller annet) som gjør det umulig å bla i postlisten.

Undersøkelsen avdekker også:

- **57 prosent** av kommuner som er hovedeier i selskaper og foretak har ikke registrert noen av dem med roller på styremedlemmer og ansatte i KS styrevervregister.
- **20 prosent** av kommunene er ikke registrert i Styrevervregisteret.
- **38 prosent** av kommunene brukte mer enn lovens grense på tre dager på å besvare en innsynsbegjæring.
- **23 prosent** brukte 8 dager eller mer.
- **20 kommuner** ga avslag på innsyn i rådmannens arbeidsavtale.
- **95 prosent** av kommunene legger ut politiske dokumenter på nett.
- **34 prosent** av kommunene har søkbart byggesakssystem på nett.
- **38 prosent** av kommunene gir ingen informasjon om innsynsretten på sine hjemmesider.
- **37 prosent** av kommunene fjerner journalposter før det har gått seks måneder, slik at dokumentene ikke lar seg identifisere lenger. 27 prosent ikke fjerner dem ikke i det hele tatt.

1.1 Kommuner med 20 poeng eller mer

Kommune	Fylke	Poengsum
Ørland kommune	Trøndelag	26.0
Namdalseid kommune	Trøndelag	24.0
Bjugn kommune	Trøndelag	23.0
Modalen kommune	Hordaland	23.0
Råde kommune	Østfold	22.5
Kristiansand kommune	Vest-Agder	22.5
Frosta kommune	Trøndelag	22.0
Moss kommune	Østfold	22.0
Nord-Odal kommune	Hedmark	22.0
Jølster kommune	Sogn og Fjordane	22.0
Songdalen kommune	Vest-Agder	21.5
Gjemnes kommune	Møre og Romsdal	21.0
Finnøy kommune	Rogaland	21.0
Hjartdal kommune	Telemark	21.0
Vefsn kommune	Nordland	21.0
Kvinnherad kommune	Hordaland	21.0
Vik kommune	Sogn og Fjordane	21.0
Åfjord kommune	Trøndelag	20.5
Eid kommune	Sogn og Fjordane	20.0
Trondheim kommune	Trøndelag	20.0
Gloppen kommune	Sogn og Fjordane	20.0
Gran kommune	Oppland	20.0
Bjerkreim kommune	Rogaland	20.0
Hornindal kommune	Sogn og Fjordane	20.0
Våler kommune i Solør (Hedmark)	Hedmark	20.0
Jevnaker kommune	Oppland	20.0
Bodø kommune	Nordland	20.0

Tabell 1: Kommuner med 20 poeng eller mer.

1.2 Kommuner med 5 poeng eller mindre

Kommune	Fylke	Poengsum
Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan	Finnmark	-6.0
Ibestad kommune	Troms	-1.0
Tysfjord kommune - Divtasvuona suohkan	Nordland	1.0
Moskenes kommune	Nordland	1.0
Marnardal kommune	Vest-Agder	2.0
Flesberg kommune	Buskerud	3.0
Hasvik kommune	Finnmark	3.0
Hurum kommune	Buskerud	3.0
Måsøy kommune	Finnmark	3.0
Lødingen kommune	Nordland	3.0
Vevelstad kommune	Nordland	3.0
Lavangen kommune	Troms	3.0
Rollag kommune	Buskerud	3.5
Sømna kommune	Nordland	4.0
Sigdal kommune	Buskerud	4.0
Hol kommune	Buskerud	4.0
Kvænangen kommune	Troms	4.0
Nordkapp kommune	Finnmark	4.0
Hammerfest kommune	Finnmark	4.0
Frøya kommune	Trøndelag	4.5
Snåsa kommune - Snåasen tjielte	Trøndelag	5.0
Berg kommune	Troms	5.0
Salangen kommune	Troms	5.0
Røst kommune	Nordland	5.0
Kvalsund kommune	Finnmark	5.0

Tabell 2: Kommuner med 5 poeng eller mindre, de dårligste øverst.

2 Innledning

Hvilken kommune er Norges åpneste?

Det var spørsmålet Pressens offentlighetsutvalg stilte i 2011, da vi for første gang etablerte en åpenhetsindeks for norske kommuner. Vi laget en undersøkelse — blant annet basert på

kommunenes håndtering av innsynskrav, tilgjengeligheten til journaler, dokumenter, informasjon og kontaktdata på hjemmesidene.

Vi vurderte også kommunenes praksis på en del områder — som bruk av taushetsplikt uten hjemmel i lov og tilbøyelighet til å lukke møter.

Undersøkelsen tydet på at altfor mange kommuner på vesentlige punkter mislyktes i å legge forholdene til rette for en “åpen og opplyst samtale”, slik Grunnlovens § 100 krever.

Vi fant også enorme variasjoner mellom kommuner og regioner.

Den gang var høyeste mulige poengsum 18 poeng, og de to vinnerkommunene kom ut med 17 (Kongsvinger i Hedmark og Porsgrunn i Telemark), mens taperen (Gildeskål i Nordland) fikk skarve ett poeng.

Nå har vi gjentatt øvelsen med å rangere landets kommuner. Vi har målt både hvor raske og korrekte kommunene er til å håndtere sine innsynskrav, og hvor tilgjengelig viktig informasjon er på nettsidene. I tillegg har vi sendt kommunene et elektronisk spørreskjema.²

Vi har undersøkt en del av de samme spørsmålene som sist. Men vi har justert undersøkelsen av flere grunner: Noen av spørsmålene fra 2011 er ikke lenger aktuelle pga ny lovgiving, og vi har valgt bort en tidkrevende gjennomgang av ulike reglementer. Den største forskjellen fra 2011 er likevel at teknologien på hjemmesidene har endret — og bedret — seg. Bedre tekniske løsninger gjør det lettere å være åpen enn noen gang, men det fører også til at vi stiller strengere krav enn før til hva vi regner som en åpen kommune.

Vi har stilt flere spørsmål og har flere svaralternativer i 2018 enn i 2011.

3 Metode

Åpenhetsindeksen 2018 er basert på en vurdering med tre ulike innfallsvinkler:

- Spørsmål, internt skjema. Hjemmesidesjekk foretatt av Pressens offentlighetsutvalg
- Spørsmål, eksternt skjema. Besvart av kommunene selv
- Innsynskrav. Vi har bedt om innsyn i rådmannens arbeidsavtale i alle kommuner.

Undersøkelsen er gjennomført i perioden fra oktober 2017 til mars/april 2018. Et egenutviklet databaseverktøy ble tatt i bruk for å administrere, samle inn og analysere data om 422 kommuner til denne undersøkelsen.

3.1 Spørreskjemaet

Vi opprettet et todelt spørreskjema, med en *intern* og en *ekstern* del.

3.1.1 Spørsmålsoversikt, internt skjema

Det *interne* skjemaet besto av til sammen 13 punkter/spørsmål, som medlemmer av offentlighetsutvalget fylte ut etter å ha gjort sine undersøkelser mot hver kommune:

- Innsynskontroll
 - Hvor mange *virkedager* brukte kommunen på å innvilge innsynskravet?
 - * 1 virkedag: **3.0 poeng**
 - * 2-3 virkedager: **2.0 poeng**
 - * 4-5 virkedager: **0.0 poeng**
 - * 6-7 virkedager: **-1.0 poeng**

²Detteksterne skjemaet (selvmeldingen), har vi bare delvis gitt poeng for.

- * 8 virkedager eller mer: **-2.0 poeng**
- * Avslag på innsyn: **-3.0 poeng**
- Hjemmesidesjekk
 - Har nettsidene kontaktinformasjon til kommunens politikere?
 - * Både e-postadresse og telefonnummer: **2.0 poeng**
 - * Bare telefonnummer: **1.0 poeng**
 - * Bare e-postadresse: **1.0 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - Har kommunen postjournal på nett?
 - * Ja, vanlig / mulig å bla kronologisk: **1.0 poeng**
 - * PDF eller annet format som hindrer kronologisk søk: **-1.0 poeng**
 - * Nei: **-3.0 poeng**
 - Hva slags søkefunksjon har postjournalen på kommunens nettside?
 - * Avansert søk (fritekst, tidsrom, avsender/mottaker m.m.): **2.0 poeng**
 - * Enkelt søk: **1.0 poeng**
 - * Ingen / har ikke journal på nett: **0.0 poeng**
 - Har kommunens postjournal fulltekstdokumenter på nett?
 - * De fleste dokumentene: **2.0 poeng**
 - * Delvis: **1.0 poeng**
 - * Nei / har ikke postjournal på nett: **0.0 poeng**
 - Har kommunen byggesaks-systemet sitt på nett?
 - * Søkbar i både fulltekst og på matrikkeladresse: **2.0 poeng**
 - * Søkbar på adresse/matrikkeladresse: **1.0 poeng**
 - * Søkbar i fulltekst: **1.0 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - Har kommunen brukt robots.txt til å sperre søkemulighetene for søkemotorer?
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - * Ja: **0.0 poeng**
 - Gir kommunens nettsider informasjon om innsynsretten etter offentleglova?
 - * Loven er omtalt og lenket til sammen med rettleiar: **1.5 poeng**
 - * Loven er omtalt og lenket til: **1.0 poeng**
 - * Loven er omtalt eller lenket til: **0.5 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - Er politiske saksdokumenter tilgjengelig i fulltekst på kommunens nettsider?
 - * Ja: **1.0 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - Er kommunens politikere og/eller ansatte registrert i styrevervregisteret?
 - * Ja, begge kategorier: **1.0 poeng**
 - * Kun politikere: **0.5 poeng**
 - * Kun ansatte: **0.5 poeng**
 - * Nei, ingen av dem: **0.0 poeng**
 - Er styremedlemmer og ansatte i kommunale foretak/selskaper (50 prosent eide el mer) registrert i styrevervregisteret?

- * ja, alle foretakene/selskapene: **2.0 poeng**
 - * Har ikke foretak/selskaper, men kommunen er i registeret: **2.0 poeng**
 - * De fleste foretakene/selskapene: **1.0 poeng**
 - * Ingen av foretakene/selskapene: **0.0 poeng**
 - * Har ikke foretak/selskaper, og kommunen er ikke i registeret: **0.0 poeng**
- Retningslinjer for publisering i postliste
 - POU's vurdering:
 - * Retningslinjene er utilfredsstillende: **0.0 poeng**
 - * Retningslinjene er gode: **0.0 poeng**
 - * Kommunen mangler retningslinjer: **0.0 poeng**

3.1.2 Spørsmålsoversikt, eksternt skjema

Det *eksterne* skjemaet besto av til sammen 19 punkter/spørsmål, og ble distribuert til respondentene via e-post:

- Tidsspenn for postjournal på nett
 - Fjernes journalposter etter en viss periode?
 - * Nei: **1.0 poeng**
 - * Fjernes etter 2 år eller mer: **0.0 poeng**
 - * Fjernes etter 12-23 måneder: **-1.0 poeng**
 - * Fjernes etter 6-11 måneder: **-2.0 poeng**
 - * Fjernes etter 3-5 måneder: **-3.0 poeng**
 - * Fjernes før det er gått 3 måneder: **-4.0 poeng**
- Retningslinjer for publisering i postliste
 - Har kommunen retningslinjer/frister som sikrer rask publisering i postliste?
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - * Ja: **0.0 poeng**
 - Gjennomsnittlig antall *virkedager* mellom journalføring og publisering av postliste (helger og offentlige fridager telles ikke):
 - * 1-2 virkedager: **2.0 poeng**
 - * 3-4 virkedager: **1.0 poeng**
 - * 5-7 virkedager: **0.0 poeng**
 - * Mer enn 7 virkedager: **-2.0 poeng**
- Interne dokumenter
 - Journalføres organinterne dokumenter i kommunens offentlige postliste?
 - * Ja, alle: **2.0 poeng**
 - * Ja, noen: **1.0 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - Hvis organinterne dokumenter journalføres, hva bestemmer denne praksisen?
 - * Skriftlige regler eller vedtak: **0.0 poeng**
 - * Journalføres ikke: **0.0 poeng**
 - * Fast praksis eller sedvane: **0.0 poeng**

- Dokumenter knyttet til politisk virksomhet
 - Legges politiske dokumenter ut på nett?
 - * Legges ut bare av og til: **0.0 poeng**
 - * Legges ut: **0.0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **0.0 poeng**
 - Når legges politiske dokumenter ut på nett?
 - * Samtidig med utsendelse til politikerne: **1.0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **0.0 poeng**
 - * Senere: **-1.0 poeng**
 - Hvor fort legges protokollen fra politiske dokumenter ut på nett?
 - * 1-2 dager: **1.0 poeng**
 - * Mer enn 2 dager: **0.0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **0.0 poeng**
 - Legges ettersendte politiske dokumenter ut på nett samtidig som de tilgjengeliggjøres for politikerne?
 - * Ja: **1.0 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **0.0 poeng**
 - Har kommunen retningslinjer/frister for hvor fort nettpubliserings av politiske dokumenter skal skje?
 - * Nei: **0.0 poeng**
 - * Legges ikke ut: **0.0 poeng**
 - * Ja: **0.0 poeng**
- Journalføring av tekstmeldinger
 - Journalføres SMS-er?
 - * Ja: **1.0 poeng**
 - * Nei: **0.0 poeng**
- Journalføringspraksis, kommunale selskaper
 - Er kommunale foretak/selskaper inkludert i kommunens postliste?
 - * Ja, alle: **2.0 poeng**
 - * Har ikke foretak/selskaper: **2.0 poeng**
 - * Ja, noen: **1.0 poeng**
 - * Nei, ingen: **0.0 poeng**
 - Fører og publiserer kommunale foretak egen postliste på nett?
 - * Ja, alle: **2.0 poeng**
 - * Ja, noen: **1.0 poeng**
 - * Vet ikke: **0.0 poeng**
 - * Nei, ingen: **0.0 poeng**

Da denne rapporten ble skrevet, hadde 390 kommuner svart på spørreskjemaet, mens 32 lot være å svare, selv etter gjentatte påminnelser.

3.2 Kontradiksjon

Før publisering av rapporten, fikk alle kommunene mulighet til å komme med innspill til dataene offentlighetsutvalget har samlet inn om hver enkelt. Dette gjelder data både fra det interne og det eksterne spørreskjemaet. Det eksterne skjemaet var åpent for redigering helt frem til dagen før publiseringstidspunktet, slik at eventuelle endringer (eller sene besvarelser) skulle bli tatt med i rapporten.

3.3 Innsynskrav

Vi ønsket å måle hvor lang tid kommunene brukte på å besvare et innsynskrav. For å gjøre dette sendte vi en e-post til samtlige kommuner i løp av perioden oktober 2017 der vi ba om innsyn i rådmannsavtalen. Vi valgte rådmannsavtalen fordi dette er et dokument som ikke kan unntas offentlig, dette er slått fast av Justisdepartementet i en uttalelse fra 2009:

Lovavdelingen mener etter dette at offentleglova § 25 første ledd ikke gir adgang til å unnta endelige arbeidsavtaler.³

Kommuner som ikke besvarte innsynskravet etter åtte dager eller avslo krav om innsyn, fikk dårligste score. Det er naturlig å likestille manglende svar på innsyn og avslag ettersom det følger av offentlighetsloven § 32, annet ledd: “ Dersom den som har kravd innsyn, ikkje har fått svar innan fem arbeidsdagar etter at organet mottok kravet, skal dette reknast som eit avslag som kan påklagast etter første ledd.“

3.3.1 Poengskala for målt saksbehandlingstid

Respons	Poeng
1 virkedag	3.0
2-3 virkedager	2.0
4-5 virkedager	0.0
6-7 virkedager	-1.0
8 virkedager eller mer	-2.0
Avslag på innsyn	-3.0

Tabell 3: Poengberegning for antallet dager brukt på å innvilge innsynsbegjæring i et åpenbart offentlig dokument.

3.4 Hjemmesidesjekk

Hjemmesidesjekken ble gjennomført av oss gjennom en manuell gjennomgang av siden og søk etter ting som kontaktinformasjon til politikere, postjournal, informasjon om innsynsretten, styrevervregistrering mv. Hvis kommunen har et reelt ønske om å være åpen, må den også vise dette i praksis, f.eks ved å gjøre det enkelt å få tak i lokalpolitikere ved at kontaktinformasjon ligger tilgjengelig på nettsiden. En annen indikator er søkbare postjournaler

³<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-25--innsyn-i-lederlonnskontrakter/id547247/>

og fulltekstdokumenter, som gjør at innbyggere og mediene kan finne relevant informasjon på kommunens hjemmeside. Etter mal fra Oslo kommune, som har et byggesakssystem der man finner all informasjon om en eiendom på ett og samme sted, søkbart og i fulltekst, har vi også undersøkt dette.

Videre har vi sjekket om folkevalgte og ansatte står oppført i Styrevervregisteret, og om virksomheter (foretak, IKS eller AS) der kommunen eier 50 prosent eller mer, står oppført. Vi søker også etter informasjon om innsynsrettigheter og om det lenkes til offentlighetsloven.

3.5 Svarprosent

Av 422 kommuner, var det bare 32 som ikke besvarte undersøkelsens eksterne spørreskjema innen publiseringstidspunktet. Det gir en nasjonal svarprosent på 92.4. Fordelt fylkesvis, blir svarprosenten slik:

Fylke	Antall kommuner	Antall svar	Svarprosent
Aust-Agder	15	15	100.0 %
Oslo	1	1	100.0 %
Rogaland	26	26	100.0 %
Vest-Agder	15	15	100.0 %
Oppland	26	25	96.2 %
Sogn og Fjordane	26	25	96.2 %
Akershus	22	21	95.5 %
Møre og Romsdal	36	34	94.4 %
Telemark	18	17	94.4 %
Østfold	18	17	94.4 %
Hordaland	33	31	93.9 %
Troms	24	22	91.7 %
Hedmark	22	20	90.9 %
Buskerud	21	19	90.5 %
Trøndelag	47	42	89.4 %
Vestfold	9	8	88.9 %
Nordland	44	37	84.1 %
Finmark	19	15	78.9 %

Tabell 4: Bare noen få kommuner har unnlatt å svare på undersøkelsen. Tabellen er sortert etter svarprosent.

4 Feilkilder og kvalitetssikring

Vi er helt sikre på at noen vil finne både feil og svakheter ved denne undersøkelsen. Vi har gjort vårt beste i vår egen kartlegging av hjemmesidene. Og vi har kvalitetssikret dette ved at alle svar vi har funnet er sendt de enkelte kommunene, med mulighet til å komme med innsigelser. Så har vi vurdert innsigelser – tatt dem til følge eller ikke. Det kan likevel ha sneket seg inn enkelte feil her og der, i det store puslespillet en slik undersøkelse er.

4.1 Søkbarhet, byggesak

Enkelte kommuner har klaget på at de ikke har fått poeng for søkbarhet på byggesaker (gårds- og bruksnummer), fordi de har denne søkemuligheten knyttet til postjournaler/arkivsystem. Vi har vurdert disse protestene slik:

Dersom kommunene aldri fjerner journalposter, vil dette etterhvert ligne på et eget byggesakssystem (med alle sakens dokumenter listet opp) – de har derfor fått 1 poeng.

Dersom journalpostene fjernes, ligner ikke dette lenger på et eget byggesakssystem – dermed har det ikke gitt noen uttelling.

De kommunene som har søkbarhet på gårds- og bruksnummer i arkivsak/postliste, men som ikke besvarte spørsmålet om hvorvidt postlisten avindekseres, får heller ikke poeng.

4.2 Forutsetter korrekte svar

Kommunene som har svart på vårt spørreskjema, har vi hatt tillit til at svarer korrekt – for eksempel på hvor fort de legger ut journalposter i postlisten, og om man journalfører tekstmeldinger. Vi kan ikke vite hvordan det faktisk skjer, og kan derfor heller ikke utelukke at enkeltkommuner melder inn et optimistisk bilde sammenlignet med virkeligheten.

De kommunene som etter gjentatte purringer ikke har svart på vårt spørreskjema (som for øvrig ikke tok særlig lang tid å svare på), har ikke oppnådd noen poeng på disse spørsmålene.

De har heller ikke fått noen minuspoeng, slik enkelte svar gir. Man kan si det gir et urimelig negativt bilde av disse kommunene. På den annen side kan det ses på som nettopp et uttrykk for manglende åpenhet, når man ignorerer en slik undersøkelse.

Hjemmesidetesten baserte seg på en manuell test der vi gikk inn på hver enkelt kommune og søkte etter de ulike opplysningene. Da kommunene fikk muligheten til å kommentere våre funn, oppdaget vi at informasjon som vi ikke fant, likevel var der. Noen ganger lå den godt synlig og likevel oversett, andre ganger så bortgjemt at man måtte ha svært god kjennskap til hjemmesiden for å finne dette. F.eks. velger noen kommuner å legge kontaktinformasjon til politikere under fanen postjournal – møter i folkevalgte organ. Mens andre velger pdf som vedlegg nederst i en sak på siden. For flere kommuner kom ikke postjournalen fram selv om vi søkte på ulike parametre – som postjournal, innsyn, journal, post mv. Da kan man stille spørsmål ved om kommunen fortjener poeng. Vi har likevel valgt å gi dem det. Alle opplysninger vi har klart å oppdrive, har fått poengene de skal, uansett hvor tilgjengelig de ligger på hjemmesiden.

Vi må imidlertid ta forbehold om at det fremdeles finnes kommuner som har informasjon vi ikke har funnet.

I svaralternativene har vi noen ganger to svar i ett, som spørsmålet “Hva slags søkefunksjon har postjournalen på kommunens nettside?” “der ett av svaralternativene er “Ingen/har ikke journal på nett “. Dette betyr “enten/eller“, altså vil kommuner som har journal på nett uten mulighet for søk, og de som ikke har journaler på nett, få dette svaralternativet. Det er derfor viktig at man leser spørsmålet i sammenheng med svaret, og ikke trekker konklusjoner utelukkende basert på svarene.

Dersom det kommer frem korreksjoner vi bør ta hensyn til i etterkant av publiseringen av denne undersøkelsen⁴, vil vi oppdatere svarene og poenggivningen i undersøkelsen, slik at det blir liggende på nett.

Tekstdelen vil imidlertid være basert på det bildet vi har pr. 14. april 2018.

Vi antar at enkeltkorreksjoner vil ha liten effekt på det store bildet vi tegner i undersøkelsen, siden vi har kvalitetssikret såvidt mye og det dreier seg om så mange kommuner – 422 i alt.

⁴Undersøkelsen ble første gang presentert på SKUP-konferansen i Tønsberg 14. april 2018

4.3 “Åpen”, men på hvilken måte?

Det er relevant å diskutere hvorvidt de kriteriene vi har satt opp i undersøkelsen gir et reelt bilde av åpenheten i kommunene. Pressens offentlighetsutvalg har i mange sammenhenger påpekt at prøvesteinen på åpenhet er kontroversielle saker. Vi har sett – både i kommunale og statlige organer – at åpenheten først settes på prøve der dokumenter og innsyn kan resultere i kritikk av forvaltningens håndtering av saker.

Det er da kommunene sletter dokumenter, gjemmer dokumenter, lar være å journalføre dem eller forsinker journalføringen. Vi skulle gjerne ha kartlagt dette, men det er så å si umulig å gjøre – fra utsiden. Vi greier rett og slett ikke å måle dette.

Selv om vi ikke kan fortelle hele sannheten om hvor åpen den enkelte kommune er, mener vi at denne undersøkelsen bringer frem viktig informasjon om åpenhet i norske kommuner. Den gir en oppdatert oversikt for kommunene over hva som “i det minste må være til stede” for å kalle kommunen åpen.

5 Funnene

- **Best i landet:** Ørland kommune (26.0 poeng)
- **Dårligst i landet:** Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan(-6.0 poeng)
- **Beste fylke:** Oslo (17.0 poeng)
- **Dårligst i landet:** Finnmark(7.6 poeng)

Landsgjennomsnittet er på 13.0 poeng. Tre trøndelagskommuner troner på toppen i åpenhet:

- Ørland (26)
- Namdalseid (24)
- Bjugn (23)

På en delt tredjeplass med Bjugn kommer bittelille Modalen i Hordaland, med knapt 400 innbyggere.

Sogn og Fjordane er i snitt landets beste fylke (Oslo unntatt), og Vestlandet kommer ut som beste landsdel.

Kautokeino i Finnmark er taperen med minus 6 poeng og en hjemmeside som ikke har vært operativ på mange måneder. Til det er bare å si: Meget, meget svakt! Også Ibestad i Troms (minus 1) og Nordlandskommunene Tysfjord og Moskenes (begge med 1 poeng) har grunn til å skamme seg.

Finnmark er landets svakeste fylke på åpenhet, med Nordland som nest svakest. Før Troms på fjerde plass nedenfra har imidlertid Buskerud klemt seg inn med sin svake innsats. Buskerud er relativt sett mye svakere i 2018, sammenlignet med 2011.

Nord-Norge er dårligste landsdel på innsyn og åpenhet i 2018 - som i 2011.

Blant byene av en viss størrelse er det Kristiansand som kommer best ut, fulgt av Bodø og Trondheim. Oslos innsats er nokså midt på treet.

I bunnsjiktet blant byene ligger Hammerfest tynnest an med skarve fire poeng.

Sammenlignet med forrige undersøkelse i 2011 kan vi fastslå:

- Flere har fått postliste på nett (men det er pinlig at det ikke gjelder absolutt alle i 2018). Flere har fått bedre postlister. Det er færre med dag-for-dag-pdf-er. Og kommunene har fått bedre søkefunksjoner i postlister.

- Hovedproblemet nå, er at svært mange kommuner av-indeksierer postlisten (fjerner journalpostene) etter forholdsvis kort tid. Det er sikkert færre som gjør det enn i 2011 (da ble det ikke undersøkt), men vi mener det svekker innsynet kraftig at dette skjer.
- Andelen klikkbare dokumenter direkte i postliste øker, men burde ha økt mer – de tekniske mulighetene tatt i betraktning.
- Publisering av politiske dokumenter ser stort sett ut til å være på plass, men det var det også i 2011.
- Fortsatt har meningsløst mange kommuner ingen kontaktinfo for brorparten av sine politikere. Og fortsatt har svært mange kommuner ingen informasjon om innsynsretten og offentlighetsloven på sine hjemmesider.
- De kommunale foretakene og selskapene ser fortsatt ut til å være mørke kroker i kommunal forvaltning. Det er skremmende fordi stadig mer av offentlig virksomhet – felleskapets verdier – er flyttet ut i foretak og selskaper. Få fører postlister og få er registrert med roller i Styrevervregisteret. Det ser ut til at organisering i selskap generelt betyr mindre innsyn og mer hemmelighet. Det må kommunene gjøre noe med!

5.1 Landsdelsoversikt

Landsdel	Gjennomsnittlig poengsum	Rangering
Vestlandet	14.3	1
Trøndelag	14.2	2
Sørlandet	13.3	3
Østlandet	13.3	4
Nord-Norge	9.9	5

Tabell 5: Gjennomsnittlig poengsum for hver landsdel.

5.2 Fylkesoversikt

Fylke	Kommuner i alt	Poengsnitt
Oslo	1	17.0
Sogn og Fjordane	26	14.7
Østfold	18	14.6
Møre og Romsdal	36	14.3
Rogaland	26	14.2
Trøndelag	47	14.2
Oppland	26	14.1
Hordaland	33	14.0
Vestfold	9	13.7
Akershus	22	13.7
Telemark	18	13.6
Vest-Agder	15	13.4
Aust-Agder	15	13.2
Hedmark	22	12.5
Troms	24	10.8
Buskerud	21	10.7
Nordland	44	10.4
Finnmark	19	7.6

Tabell 6: Gjennomsnittlig poengsum per fylke, sortert fra best til dårligst.

5.3 Mindre åpenhet fra Senterparti-ordførere

Vi skal være forsiktige med å trekke bastante konklusjoner om sammenheng mellom ordførerfarge/politisk flertall og åpenhet. Men slik situasjonen nå er, ligger det dårligst an med Sp-ordførerne. Sp lå langt nede på listen i 2011 også, men den gang med Frp (og SV) under seg. Høyre-ordførerne er mer åpne enn Ap-ordførerne både i 2018 og 2011.

Ordførers parti	Ant. kommuner	Gjennomsnittlig poengsum
V	6	17.4
SV	1	17.0
H	74	13.8
KrF	17	13.7
Frp	5	13.1
Sp	100	12.6
Ap	201	12.6
Andre	18	12.3

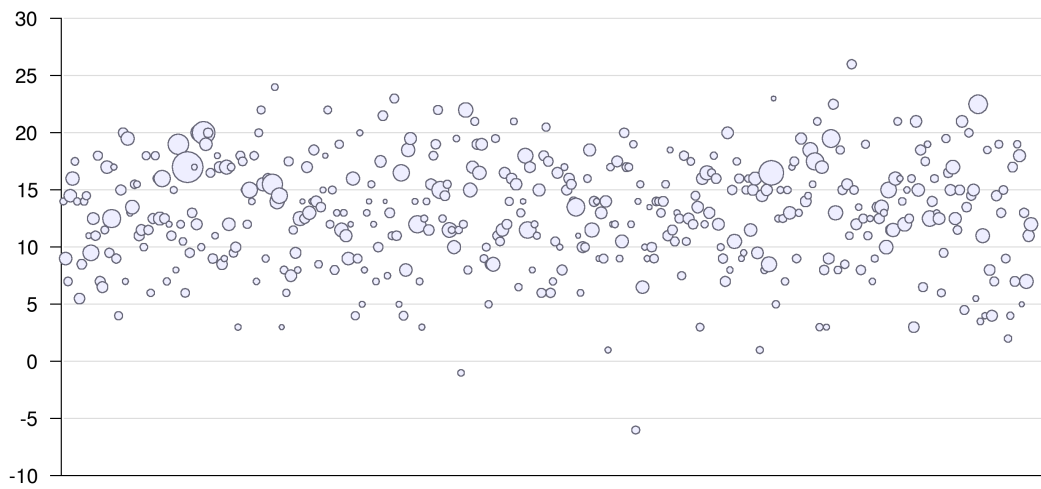
Tabell 7: Gjennomsnittlig poengberegning for kommunene, gruppert etter ordførerens partitilhørighet.

5.4 Store kommuner mest åpne

Som vi ser av tabellen der kommunene er gruppert etter folketall, er det en tendens til at store kommuner er mer åpne enn små. Men det er i gjennomsnitt, for det er en del småkommuner som ligger helt i toppen også, og feier storbyene av banen.

Folketall	Kommuner i alt	Poengsnitt
Over 100000	5	17.6
20-100000	54	14.1
10-20000	55	14.0
5-10000	87	13.3
3000-5000	63	13.4
2000-3000	63	12.0
1000-2000	66	11.2
Under 1000	29	12.3

Tabell 8: Gjennomsnittlig poengsum i kommunene, per folketall.

Figur 2: Sammenligning av innbyggertall og poengscore. Størrelsen på punktene viser relativt innbyggertall per 1. januar 2018, og vertikal plassering angir samlet poengsum (y-aksen).

5.5 Innsyn

- 20 kommuner (5 prosent) ga avslag på innsyn
- 99 kommuner (23 prosent) brukte dager 8 eller mer
- 162 kommuner (38 prosent) gikk ut over lovens krav på tre virkedager

5.5.1 Fra undersøkelsen i 2011:

- Drøyt fire av ti kommuner (44 prosent) brukte mer enn fem dager på å besvare innsynskravet. Normalkravet er 1 til 3 virkedager. Med andre ord gir de i praksis avslag på innsyn (Jfr. offentleglova § 32 andre ledd, første setning).

5.6 Kontaktinformasjon

- 246 kommuner (58 prosent) har både epostadresse og telefonnummer til brorparten av politikerne
- 84 kommuner (19 prosent) har ingen av delene!

5.7 Postjournal på nett

- Fem kommuner har ikke postjournal på nett. Dette gjelder:
 - Øvre Eiker kommune
 - Nore og Uvdal kommune
 - Flesberg kommune
 - Rollag kommune
 - Kautokeino kommune - Guovdageaidnu suohkan
- 54 kommuner (13 prosent) har postliste i et format som ikke gjør det mulig å bla kronologisk
- 96 kommuner (23 prosent) har ikke søkefunksjon for postliste!
- 105 kommuner (25 prosent) har bare enkelt søk.

5.7.1 Fra undersøkelsen i 2011:

- Spørsmål 1.) Postjournal på nett. 27 kommuner hadde ingen postliste på nett da undersøkelsen ble foretatt.
- 56 prosent av kommunene manglet en søkefunksjon for å finne bestemte dokumenter i postjournal på internett

5.8 Fulltekst dokumenter i postliste

- 133 kommuner (33 prosent) har de fleste dokumenter i postliste lagt ut direkte som klikkbare.
- 44 kommuner legger delvis ut fulltekstdokumenter direkte i postliste. Tas disse med, har i alt 42 prosent av kommunene klikkbar korrespondanse i større eller mindre grad. Sogn og Fjordane kommer godt ut her (se fylkeskapittel). Men vi merker oss at Oslo kommune, som har tatt i bruk et journalsystem (eInnsyn) svært godt egnet for fulltekst, i bare liten grad har benyttet muligheten foreløpig.

5.8.1 Fra undersøkelsen i 2011:

Spørsmål 9.) Klikkbare dokumenter i postliste. Bare hver fjerde kommune har offentlige dokumenter i postliste lagt direkte ut på nett (klikkbare). Sogn og Fjordane ligger best an med drøyt seks av ti kommuner med klikkbar post på nett, tett fulgt av Hordaland. Vestfold inntar en tredjeplass her med halvparten av kommunene på nett med klikkbar post. Rett over Oslofjorden ligger taperen – Østfold: Ingen kommuner med posten på nett. Tar man med at Oslo er i samme situasjon, blir det enda mørkere langs fjorden, tross Vestfolds stjerne i boka her. Flere kommuner har oppgitt frykt for å legge ut ikke-offentlige dokumenter på nett ved et arbeidsuhell, som argument for at de bevisst har valgt ikke å legge ut posten på nett. Andre har vist til ” at vi følger Datatilsynets anbefalinger”. Det er ikke korrekt at Datatilsynet har anbefalt kommunene ikke å legge postjournaler eller dokumenter direkte på internett.

5.9 Byggesak

- 145 kommuner har en eller annen form for byggesakssystem på nett, men bare 63 (15 prosent) av landets kommuner har tilfredsstillende søkeverktøy på systemet, slik at det kan beskrives som veldig bra.

5.10 Innsynsretten

- 158 kommuner (38 prosent) har ingen informasjon om innsynsretten.
- 57 kommuner (14 prosent) har fått full pott – med omtale av innsynsrett/offentlighet-sloven, lenke til loven og lenke til rettledning. Det skal understrekes at noen kommuner også har svært god informasjon om klagerett og saksgang for klage. Dette har ikke gitt ekstrapoeng, men vi noterer oss dette som forbilledlig for de kommuner det gjelder.

Dette er enkelt å gjøre noe med dette for kommunene, og det lå også i vår anbefaling til kommunene fra 2011!

5.10.1 Fra undersøkelsen i 2011:

55 prosent av norske kommuner gir ikke informasjon om innsynsrett på sine nettsider.

5.11 Politiske dokumenter

- 401 kommuner (95 prosent) har politiske dokumenter på nett, 26 ikke. SJEKK TALL

Det er et av minstemålene for åpenhet anno 2018 at kommunene legger politiske saksdokumenter ut på nett så fort de er ferdige. De 21 kommunene (5 prosent) som ikke legger politiske dokumenter på nett, må bare skamme seg!

Og det er nesten ingen endring fra 2011!

5.11.1 Fra undersøkelsen i 2011:

25 kommuner (5,8 prosent) har ikke politiske dokumenter på nett. Her skiller Vest-Agder seg spesielt negativt ut, med en tredjedel av kommunene (5 kommuner) uten politiske dokumenter på nett. Finnmark gjør det svakt også her: Hver femte kommune (21,1 prosent) har ikke politiske dokumenter på nett. I åtte fylker er samtlige kommuner på nett med sakspapirer til møtene sine, inkludert Nordland som ellers gjør det ytterst svakt i sammendraget.

5.12 Styrevervregisteret – kommuner

- 338 kommuner (80 prosent) av kommunene er registrert i KS styrevervregister, der personers roller i selskaper (økonomiske interesser) skal fremgå for alle som er registret (ansatte og politisk valgte). Dette er (dessverre) en frivillig ordning, og skuffende mange kommuner har ikke tatt seg bryet med å etablere denne formen for åpenhet.
- Alle kommuner som er registrert der, er imidlertid registret både med ansatte og politikere i kommunen – det er bra!

5.13 Styrevervregisteret – foretak

67 kommuner har ikke over 50 prosents eierskap i selskaper/foretak – universet er dermed 355 kommuner.

- Skarve 31 kommuner (9 prosent) har fått full pott – registrert med alle/de fleste foretak/selskaper
- 203 kommuner (57 prosent) med foretak har ikke registrert noen av sine
- Her står det svært dårlig til!

5.14 Tidsspenn for journalposter i postliste

Dette er svært viktig for å gi et reelt innsyn, og for å kunne følge saker tilbake i tid. Eksempelvis blir den nye eInnsyn-løsningen som staten (og Oslo kommune) nå benytter - aldri avindeksert.

- 115 kommuner (27 prosent) oppgir at de aldri fjerner journalposter, men lar dem ligge ute. – Hurra, hurra, hurra!
- 26 kommuner fjerner journalpostene FØR det har gått tre måneder! (fytterakkern!)
- Innen seks måneder er postlisten forsvunnet i 156 kommuner
- Innen ett år dreier det seg om 199 kommuner.
- Innen to år har 229 kommuner fjernet journalpostene i postlisten
- Og når tre år har gått, er journalpostene borte i 267 kommuner.
Dette er altfor dårlig!

5.15 Retningslinjer

- 289 kommuner (68 prosent) oppgir å ha utarbeidet egne retningslinjer for publisering i postliste. Dette er bra – vel å merke hvis det innebærer klare krav til rask publisering (1-2 dager). Vi har foreløpig ikke hatt kapasitet til å gjennomgå og kvalitetsvurdere tilsendte retningslinjer. (Derfor er det heller ikke gitt noen poeng her).

5.16 Tidsspenn for publisering av journalposter i postliste

- 203 kommuner (48 prosent) oppgir å ha praksis for å publisere journalposter innenfor 1-2 virkedager. Slik skal det være!
- 136 kommuner (32 prosent) oppgir at de bruker 3-4 dager og 29 kommuner (7 prosent) oppgir 5-7 virkedager

- De 8 kommunene som oppgir at de bruker mer enn 7 virkedager, skal ha ros for sin ærlighet, men de kan virkelig ikke være bekjent av å ha en slik praksis!
Og skam til 47 kommuner som ikke har svart på spørsmålet!

-

5.17 Interne dokumenter

- 93 av 422 kommuner (22 prosent) oppgir å journalføre alle interne dokumenter, 104 kommuner (25 prosent) oppgir å journalføre noen.

5.18 Politiske dokumenter

- Alle kommuner som har svart, oppgir å legge dem ut. 90 prosent av kommunene er registrert med positivt svar, men det er nesten 40 kommuner som ikke har svart.
- Våre egne undersøkelser viser at det bare er 26 kommuner som ikke legger ut. Altså stoler vi på at 94 prosent av kommunene legger ut politiske dokumenter på nett.
- Beiarn kommune oppgir å legge ut politiske dokumenter av og til.

5.18.1 Tidsspenn for utsendelse

- Alle kommuner som har svart, oppgir å publisere politiske dokumenter på hjemmesiden samtidig med at de sendes ut til politikerne - med unntak av 12 kommuner, som sier de publiserer dem senere. Ut fra dette vet vi at oppunder 90 prosent publiserer saksdokumentene på hjemmesiden samtidig med at de sendes politikerne. Her skulle vi definitivt sett 100 prosent!

5.18.2 Protokoll fra møter

- 292 kommuner (69 prosent) oppgir å legge ut protokollen innen 1-2 dager etter et politisk møte, 84 kommuner oppgir å bruke mer enn to dager
- Disse kommunene oppgir ikke å legge ut protokollen i det hele tatt:
 - Jølster kommune
 - Hornindal kommune
 - Lærdal kommune
 - Odda kommune
- Disse fire kommunene legger ut politiske dokumenter på nett, viser vår undersøkelse. Det betyr at disse, og kan hende en del andre kommuner, ikke legger ut ALLE politiske dokumenter på nett. Dette har vi ikke sjekket, men håper lokaljournalister tar utfordringen og undersøker hvorvidt politiske dokumenter holdes unna nettsidene i kommunene de dekker - og skriver om det når det skjer!

5.19 Journalføring av tekstmeldinger

- 181 kommuner (43 prosent) oppgir at de journalfører sms-er. 196

5.20 Kommunale selskaper/foretak i kommunens postliste

(90 har ikke foretak/selskaper)

- 31 kommuner oppgir at de har postlisten til alle kommunale selskaper/foretak inne i kommunens egen postliste, mens 60 kommuner oppgir at noen av selskapene/foretakene er inne. Uansett er dette et klart mindretall av dem som har foretak/selskaper.

5.21 Kommunale foretak/selskaper har egen postliste på nett?

- Bare 11 kommuner sier at alle deres foretak/selskaper fører sin egen postliste:
 - Ørland kommune
 - Bjugn kommune
 - Nord-Odal kommune
 - Aure kommune
 - Stavanger kommune
 - Løten kommune
 - Drangedal kommune
 - Oslo kommune
 - Utsira kommune
 - Vadsø kommune
 - Trøgstad kommune

Og, i tillegg

- ... sier 30 kommuner at “noen av selskapene/foretakene fører postliste”
- ... oppgir 192 kommuner at ingen av deres foretak/selskaper fører postliste
- ... står det svært dårlig til med føring av postlister i kommunale foretak og selskaper⁵

⁵Alle som kommer inn under offentlighetsloven, har plikt til å føre postliste.

6 Fylkesoversikt

6.1 Østfold: Alle kommuner i styrevervregisteret

- Beste: Råde kommune (22.5 p.)
- Dårligste: Spydeberg kommune (8.0 p.)
- Fylkessnitt: 14.6 poeng

17 av 18 kommuner i Østfold har svart på undersøkelsen. Spydeberg har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Råde kommune hadde høyeste score, med 22.5 poeng.

Kommune	Poeng
Råde kommune	22.5
Moss kommune	22.0
Marker kommune	18.5
Askim kommune	18.5
Skiptvet kommune	18.0
Våler kommune (Østfold)	18.0
Rakkestad kommune	16.0
Hobøl kommune	15.0
Eidsberg kommune	14.0
Rømskog kommune	14.0
Aremark kommune	13.0
Halden kommune	13.0
Fredrikstad kommune	12.5
Sarpsborg kommune	11.5
Rygge kommune	11.0
Hvaler kommune	9.0
Trøgstad kommune	9.0
Spydeberg kommune	8.0

Tabell 9: Poengoversikt, kommunene i Østfold.

Østfold: Alle kommuner i styrevervregisteret

Råde kommune inntar en fin førsteplass, høyt oppe på landsoversikten. Moss følger ikke så langt etter blant de åpneste kommunene i Østfold. Bunn plasseringen inntas av Spydeberg, med 8 poeng. Det er et dårlig resultat, men ikke i det definitive bunnsjiktet på landsbasis.

Østfolds kommuner inntar samlet en tredjeplass blant fylkene.

Det beste som er å si om Østfold, er at alle kommuner legger politiske dokumenter på nett. Samtlige kommuner er registrert i styrevervregisteret. Og nesten samtlige kommuner med selskaper/foretak har registrert også disse i Styrevervregisteret. Det siste er sterkt sammenlignet med resten av landet.

Postlister i kommunale selskaper og foretak er det imidlertid verre med.

10 av 18 kommuner svarer på innsynskravet innenfor de 3 virkedagene loven tar fastsetter. Tre kommuner bruker over åtte dager, og tre kommuner gir avslag på innsyn i den offentlige arbeidsavtalen.

Alle kommuner har postliste på nett, og flertallet av kommunene oppgir at de legger ut journalposter innen 1-2 dager. Fire kommuner har imidlertid postlister i et format det er umulig å bla kronologisk i. De samme kommunene har ikke søkefunksjon for postliste. Det er altfor dårlig! Det er også for dårlig at flertallet av kommunene fjerner journalposter i postlisten etter noen måneder.

Hele 10 kommuner har søkbart byggesakssystem, det er bra sammenlignet med landet for øvrig. Tre kommuner journalfører alle interne dokumenter, åtte bare noen. Mens knapt en tredjedel av kommunene journalfører sms-er, slik de skal.

6.2 Akershus: Bare ni journalfører sms

- Beste: Nittedal kommune (19.5 p.)
- Dårligste: Ås kommune (6.5 p.)
- Fylkessnitt: 13.7 poeng

21 av 22 kommuner i Akershus har svart på undersøkelsen. Lørenskog har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Nittedal kommune hadde høyeste score, med 19.5 poeng.

Kommune	Poeng
Nittedal kommune	19.5
Rælingen kommune	19.0
Fet kommune	17.0
Frogn kommune	17.0
Enebakk kommune	17.0
Skedsmo kommune	16.0
Bærum kommune	15.5
Aurskog-Høland kommune	15.0
Asker kommune	15.0
Hurdal kommune	15.0
Sørums kommun	15.0
Gjerdrum kommune	13.5
Nes kommune (Akershus)	13.0
Eidsvoll kommune	12.0
Oppegård kommune	11.5
Ski kommune	11.5
Ullensaker kommune	11.5
Vestby kommune	11.5
Nannestad kommune	11.0
Nesodden kommune	9.0
Lørenskog kommune	8.5
Ås kommune	6.5

Tabell 10: Poengoversikt, kommunene i Akershus.

Det er kommunen Nittedal som kommer best ut i Akershus med 19,5 poeng. 19 av fylkets 22 kommuner har 10 poeng eller mer, og den dårligste kommunen, Ås, skiller seg negativt ut med bare 6,5 poeng. Ås får minuspoeng for tidsbruken på innsynskravet, og kommunen får minuspoeng for lang tidsbruk mellom journalføring av dokumenter og publisering på postlista. Det blir også minuspoeng til Ås for å fjerne journalposter på postlista etter tre-fem måneder. Heller ikke Lørenskog på nest siste plass i fylket har så mye å skryte av.

Totalt får seks av fylkets 22 kommuner minuspoeng for å svare for sent på innsynskrav, ellers svarer de andre kommunene jevnt over korrekt på en slik forespørsel.

Hele 19 av fylkets 22 kommuner publiserer både telefonnummer og epostadresse til sine politikere, og det er bra. Alle har postjournal på nett, og at 21 av 22 kommuner har avansert søkefunksjon for sin postliste tyder på at kommunene har forlatt tidsperioden der man brukte pdf-versjon av postliste. Det er positivt. Halvparten av kommunene i Akershus har klikkbare dokumenter, og seks av kommunene åpner for at de fleste dokumentene i postlista er klikkbare.

Totalt informerer 12 av kommunene i Akershus om innsynsretten og offentlighetsloven, og samtlige av kommunene i Akershus har både ansatte og politikere registrert i Styrevervregisteret.

Negativt er det at hele 14 av kommunene i Akershus får minuspoeng for å fjerne journalposter fra postlistene for tidlig. Under halvparten av kommunene svarer at de journalfører interne dokumenter, og kun ni av 22 kommuner svarer at de journalfører sms-er, noe loven krever at de gjør. Det er for svakt.

Å registrere kommunale foretak eller selskaper i KS' styrevervregister er det store mangler på i Akershus, som i landet for øvrig. Ingen av de kommunene som har foretak eller selskaper, har registrert disse i det nevnte registeret.

6.3 Oslo: Burde klart bedre

Oslo er landets største kommune, og kommer ut med 17 poeng!

Noen av kommunene som topper listen på landsbasis har ikke et innbyggertall til å fylle en bydel i Oslo. Det er et stort forbedringspotensiale for hovedstaden!

Oslo skiller seg fra de fleste andre i undersøkelsen ved at det både er fylke og kommune. Kommunen består igjen av 15 bydeler.

Opprinnelig var bydelene med i undersøkelsen. Men de senere årene er nettsidene til Oslo kommune, inkludert bydelene, blitt standardisert. I tillegg skal bydelene over på den nye innsynsløsningen eInnsyn, som også statsforvaltningen benytter.

Oslo kommune og staten har siden 2016 samarbeidet om å lage den nye innsynsløsningen eInnsyn, som skal erstatte mylderet av innsynsløsninger i Oslo (som regel postlister på PDF) og OEP (Offentlig elektronisk postjournal). I skrivende stund er ikke alle bydelene over på den nye plattformen, men når de er det, vil det være et betydelig løft for Oslo kommune og alle som søker informasjon om hva politikere og offentlig forvaltning driver med.

Heller ikke alle sentrale, kommunale etater i Oslo er inne i eInnsyn ennå.

Det er først og fremst dette virvaret av løsninger, til dels tungvinte og med enkelt søk, som gjelder i Oslo akkurat nå, som trekker ned.

Men dette er det altså lovet en slutt på, ved at alle bydeler og etateretter hvert kommer inn i eInnsyn: Bort med PDF-lister, gjemt dypt på et obskurt nettsted og lagt ut for én uke av gangen, inn med fullt søkbar metadata og oversikter over alle dokumenter på saksnummer. Dette gjelder også saksdokumenter. Alt samlet på ett sted.

Politiske saksdokumenter er også med i den nye løsningen. Disse er lagt ut i fulltekst. Løsningen legger videre til rette for at dokumenter skal kunne legges i fulltekst i eInnsyn-postlisten. Det har bare noen få etater i Oslo gjort foreløpig. De sikrer et ekstra poeng, men ikke full pott på dette spørsmålet.

Plan- og bygningssetaten fortjener imidlertid uforbeholden ros for en egen, svært god og åpen tjeneste for innsyn i byggesaksforvaltningen. Avansert søkbar og stort sett med fulltekstdokumenter (av nyere dato). Denne løsningen er veldig bra!

Selv om bydelene ikke er med i den endelige undersøkelsen, kan det være verdt å nevne følgende: Da vi sendte en innsynsbegjæring til samtlige bydeler, varierte svartiden mellom noen timer og tolv dager. Flere av bydelene henviste oss videre til byrådsavdelingen, men sendte til slutt dokumentet da vi ba dem gjøre en selvstendig vurdering. En bydel skrev ut dokumentet vi ba om på papir(!), og sendte det i posten. En annen bydel svarte ikke i det hele tatt.

Alt kan ikke måles i denne undersøkelsen. Alt kan heller ikke løses med smarte innsynsløsninger. Mye vil fortsatt være opp til den enkelte saksbehandler i forvaltningen.

6.4 Hedmark: Vanskelig å be om innsyn i forhåndsuntatte dokumenter

- Beste: Nord-Odal kommune (22.0 p.)
- Dårligste: Engerdal kommune (7.0 p.)
- Fylkessnitt: 12.5 poeng

20 av 22 kommuner i Hedmark har svart på undersøkelsen. Åmot, Kongsvinger har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Nord-Odal kommune hadde høyeste score, med 22.0 poeng.

Kommune	Poeng
Nord-Odal kommune	22.0
Våler kommune i Solør (Hedmark)	20.0
Løten kommune	18.5
Stange kommune	16.0
Ringsaker kommune	14.0
Tolga kommune	14.0
Åsnes kommune	14.0
Hamar kommune	12.5
Rendalen kommune	12.5
Folldal kommune	12.0
Trysil kommune	12.0
Os kommune (Hedmark)	11.5
Kongsvinger kommune	11.5
Eidskog kommune	11.0
Sør-Odal kommune	11.0
Alvdal kommune	10.5
Elverum kommune	10.0
Tynset kommune	9.5
Grue kommune	9.0
Åmot kommune	9.0
Stor-Elvdal kommune	8.0
Engerdal kommune	7.0

Tabell 11: Poengoversikt, kommunene i Hedmark.

Fire kommuner brukte én virkedag eller mindre på å behandle innsynskravet, mens seks kommuner brukte mer enn åtte virkedager.

Kongsvinger, som vant undersøkelsen sist sammen med Porsgrunn, fikk denne gangen bare 11,5 poeng, slått av 12 kommuner i fylket.

Alle har postjournal på nett, fem av disse bare pdf-er.

I Hamar er det lett å finne folkevalgtes kontaktinfo, og de får pluss for at saksbehandler oppgis. Stort minus for at alle dokumenter som er unntatt, ikke har knapp for bestilling – dette indikerer at det ikke kan søkes om innsyn i dokumenter som står unntatt offentlighet i journalen. En slik løsning har også Løten, Stange og Stor-Elvdal kommune.

I Tolga kommune fungerer ikke lenken til veilederen til offentlighetsloven, de har derfor ikke fått poeng for dette.

I Stor-Elvdal kommune fant vi ingen kontaktinformasjon til politikere på nettsiden, kun telefonnummeret til ordføreren. De får derfor null poeng for denne.

Trysil og Os er de eneste kommunene i Hedmark som ikke har registrert ansatte eller folkevalgte i Styrevervregisteret.

I Elverum fjerner de journalføringer før det har gått tre måneder, dette er eneste kommune i Hedmark som fører en så restriktiv praksis på dette punktet.

Vi slet med å finne oversikten over kommunestyrerepresentanter i Alvdal kommune.

I kommunene Alvdal, Engerdal og Tolga kom vi dessuten over problematiske formuleringer: “Dersom dokumentet er unntatt offentlighet (Gradering: U Of.) vil det ikke bli utsendt uten at du dokumenterer at du har innsynsrett.” Dette er direkte feil og bryter med prinsippet i offentlighetsloven om at utgangspunktet er åpenhet, og at det er forvaltningen som må begrunne hemmelighold i form av en lovhjemmel.

Videre krever kommunene at man må oppgi enten løpenummer (Lnr) eller saksnummer ”for de dokumentene du ønsker” Slike formuleringer kan villedde folk til å tro at man må kjenne saksnummeret for å kreve innsyn, noe som ikke er tilfelle. Det holder at man identifiserer saken eller opplysningene på en måte som gjør at den eller de er mulig å gjenfinne.

Våler kommune skal ha ros for god informasjon om styrevervregisteret, sammen med lenke til dette. Det kunne flere kommuner ha gjort.

6.5 Oppland: Hemmelig rådmann og ordfører

- Beste: Gran kommune / Jevnaker kommune (20.0 p.)
- Dårligste: Lunner kommune (5.5 p.)
- Fylkessnitt: 14.1 poeng

25 av 26 kommuner i Oppland har svart på undersøkelsen. Sel har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Gran kommune / Jevnaker kommune hadde høyeste score, med 20.0 poeng.

Kommune	Poeng
Gran kommune	20.0
Jevnaker kommune	20.0
Etnedal kommune	19.5
Vågå kommune	19.0
Sør-Fron kommune	18.0
Ringebu kommune	18.0
Lesja kommune	18.0
Dovre kommune	17.5
Gjøvik kommune	16.5
Sør-Aurdal kommune	16.5
Østre Toten kommune	16.0
Øystre Slidre kommune	15.5
Vang kommune	15.5
Lom kommune	15.0
Nord-Aurdal kommune	15.0
Nord-Fron kommune	14.5
Skjåk kommune	14.0
Lillehammer kommune	13.5
Gausdal kommune	13.0
Vestre Slidre kommune	10.0
Sel kommune	9.0
Vestre Toten kommune	7.5
Nordre Land kommune	7.0
Øyer kommune	6.5

Kommune	Poeng
Søndre Land kommune	6.0
Lunner kommune	5.5

Tabell 12: Poengoversikt, kommunene i Oppland.

Kommunene i Oppland kommer samlet ganske godt ut på landsbasis med 20 poeng til de beste kommunene. Nabokommunene Jevnaker og Gran på den ene siden og Lunner på den andre siden utgjør henholdsvis topp og bunn. Lunner anbefales en studietur like over kommunegrensen sin!

Store kommuner som Gjøvik og særlig Lillehammer har ellers lagt seg skuffende lavt i poengambisjonene.

Ti kommuner bruker én virkedag eller mindre på å besvare innsynskrav. Flere av kommunene var nede i 2-3 timer. Tre kommuner har brukt mer enn 8 dager på å behandle innsynskrav i rådmannsavtale - Sør-Fron, Nord-Fron og Søndre land.

Etnedal kommune har både e-post og telefonnummer, men man må klikke seg inn på den enkelte politiker for å få opp telefonnummer, dette kunne med fordel vært mer synlig.

Sør-Fron og Nord-Fron gir begge mulighet til å søke på gårds- og bruksnummer, men Nord-Fron får ikke poeng for byggsakssystemet fordi de fjerner alle journalsføringer etter 90 dager.

14 kommuner publiserer fulltekstdokumenter på nett, av disse er det 11 kommuner som publiserer "de fleste dokumenter" i postjournalen. Det er et godt resultat.

Seks kommuner, blant dem Lillehammer, har pdf eller annet som hindrer kronologisk søk. Gausdal opplyser at de av sikkerhetsmessige hensyn ikke publiserer fulltekst.

Både Gran og Jevnaker var veldig raske til å svare på innsynskrav (to til tre timer)!

I Vestre Slidre fikk vi tilsendt rådmannsavtale etter nesten to måneder. Her var imidlertid navnet på ordfører og rådmann sladdet! Da vi spurte hvorfor, var svaret at vi ikke hadde oppgitt hva vi skulle med informasjonen, og at denne type avtaler kan unntas offentlighet. Her avslører kommunen svikt på to områder: Man trenger aldri å oppgi formålet med innsynskravet når man ber om informasjon etter offentlighetsloven. Dette følger direkte av offentlighetsloven § 7 (1) "Informasjon som det er gitt tilgang til etter lover eller annen lovgiving som gir ålmenta rett til innsyn i offentlig verksemd, kan brukast til eitkvart formål dersom ikkje anna lovgiving eller retten til ein tredjeperson er til hinder for det." Derimot er det et krav at man skal oppgi lovhjemmel når man unntar opplysninger fra et dokument, jf. offl. § 31 (1), noe kommunen ikke hadde gjort. Det er også feil når kommunen hevder at lederavtaler kan unntas fra offentlighet etter offentlighetsloven § 25. Dette har Justisdepartementets lovavdeling slått fast i en uttalelse fra 2009. Lovavdelingen mener etter dette at offentleglova § 25 første ledd ikke gir adgang til å unnta endelige arbeidsavtaler.

I Gran kommune måtte man via møtekalenderen for å finne kontaktinformasjon til politikere, noe som er en lite intuitiv løsning for den som leter.

Skjåk kommune er den eneste kommunen i Oppland som ikke har ansatte eller folkevalgte registrert i Styrevervregisteret.

Jevnaker har gode nettsider, intuitive, raskt å finne info om kommunestyret og postjournalen. Et STORT pluss for at de oppgir saksbehandler i journalen. Enkel og oversiktlig journal. Gode søkermuligheter, men de burde opplyst om meroffentlighet før man trykker "bestill". Journalfører ikke sms. Lesja kommune har også gode nettsider, men får dårligere score på kontaktinfo enn de kunne fått, fordi den er ufullstendig.

I Lunner kommune kom innsynssvar via Altinn. Dette er problematisk av flere årsaker - det tar lengre tid å få svar, og man risikerer at det kommer til en annen mottaker enn

den som har bestilt. For NRKs del betyr det at det havner hos Finansdirektøren sentralt, uansett hvem i NRK som har bestilt.

Formannskapet manglet både e-post og telefonnummer, kommunestyret kun epost. Løsningen for fulltekstdokumenter ligger der, men var på testtidspunktet ikke i bruk.

Nord-Fron brukte to måneder på å behandle innsynskrav. De får imidlertid pluss for at man kan søke på saksbehandlere, og for god informasjon om innsynsrettighetene.

Ringebu var raske til å besvare innsynskrav.

6.6 Buskerud: Svakeste fylke utenfor Nord-Norge

- Beste: Hole kommune (18.0 p.)
- Dårligste: Flesberg kommune / Hurum kommune (3.0 p.)
- Fylkessnitt: 10.7 poeng

19 av 21 kommuner i Buskerud har svart på undersøkelsen. Hol, Sigdal har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Hole kommune hadde høyeste score, med 18.0 poeng.

Kommune	Poeng
Hole kommune	18.0
Drammen kommune	17.5
Krødsherad kommune	16.0
Røyken kommune	16.0
Nedre Eiker kommune	15.5
Nes kommune (Buskerud)	15.0
Modum kommune	15.0
Hemsedal kommune	14.0
Flå kommune	13.0
Kongsberg kommune	11.0
Ringerike kommune	10.5
Gol kommune	10.5
Lier kommune	10.0
Nore og Uvdal kommune	8.5
Øvre Eiker kommune	8.0
Ål kommune	8.0
Hol kommune	4.0
Sigdal kommune	4.0
Rollag kommune	3.5
Flesberg kommune	3.0
Hurum kommune	3.0

Tabell 13: Poengoversikt, kommunene i Buskerud.

Hole kom best ut i 2011, og beholder denne førsteplassen i årets undersøkelse. Hole har

en god hjemmeside og opplyser blant annet om saksbehandler i sin postjournal. Dårligst ut kommer Flesberg og Hurum kommuner.

I 2011 var det kun Hole kommune i Buskerud som la ut klikkbare filer i postlistene. Nå gjør også Drammen kommune dette. Krødsherad og Røyken kommuner kommer på en delt tredje plass med 16 poeng. Drammen og Hole har også gode byggesakssystemer.

Totalt sett imponerer ikke Buskerud veldig – ingen kommuner har mer enn 18 poeng, og åtte kommuner har under 10 poeng.

Til tross for lav totalsum, skal Rollag kommune ha ros for å direkteoverføre sine kommunestyremøter på nett.

Verken Flå eller Hol kommune har besvart innsynskravet. Derimot ga Nes kommune innsyn på rekordtiden 19 minutter! Drammen kommune brukte 1 time, mens Hole, Hemsedal, Nedre og Øvre Eiker bruke 1 dag. Det er bra! Litt sjarmerende var det at ordføreren i Nore og Uvdal personlig svarte på innsynskravet. Han la i tillegg ved referat fra ledersamtale med formannskapet.

En stjerne i marginen til Sigdal kommune for å orientere om miljøinformasjonsloven på sin hjemmeside.

Verken Flesberg, Nedre Eiker, Nore og Uvdal eller Rollag kommune har postjournal på nett. Hurum kommune har en gammeldags PDF-journal, som ikke er mye å skryte av.

Politiske dokumenter er det stort sett god orden på, med fulltekst på nett og publisering. Tre kommuner legger også - prisverdig nok - ut lydfiler fra møtene.

Ellers er det mye å hente også i Buskerud-kommunene når det gjelder kommunalt eide foretak, aksjeselskaper og interkommunale selskaper. Bortsett fra Drammen Drift Kf, Buskerud Kommunerevisjon IKS og Hemsedal Energi Kf, finnes det ikke registrert noe om disse rettssubjektene i styrevervregisteret. I rettferdighetens navn må nevnes at Flå kommune ikke har noen slike selskaper.

6.7 Vestfold

- Beste: Holmestrand kommune (19.0 p.)
- Dårligste: Færder kommune (7.0 p.)
- Fylkessnitt: 13.7 poeng

8 av 9 kommuner i Vestfold har svart på undersøkelsen. Sandefjord har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Holmestrand kommune hadde høyeste score, med 19.0 poeng.

Kommune	Poeng
Holmestrand kommune	19.0
Sande kommune (Vestfold)	16.5
Svelvik kommune	16.0
Tønsberg kommune	15.0
Horten kommune	15.0
Larvik kommune	14.5
Sandefjord kommune	12.0
Re kommune	8.0
Færder kommune	7.0

Tabell 14: Poengoversikt, kommunene i Vestfold.

Vestfold er et lite fylke, med bare ti kommuner. Før årsskiftet 2017-2018 var de 13, men da ble Andebu, Stokke og Sandefjord slått sammen til en ny Sandefjord kommune, og Nøtterøy og Tjøme ble slått sammen til Færder kommune. Kanskje er det oppstartsproblemer som følge av sammenslåingen som gjør at de to sammenslåtte kommunene inntar to av de tre nederste plassene på åpenhetslisten i Vestfold, bare splittet av Re kommune. Re er forøvrig et resultat av sammenslåingen av kommunene Ramnes og Våle i 2002.

Sju av ti Vestfoldkommuner behandlet innsynskravene raskt og korrekt (1-3 dager). Begge de gamle Færder-kommunene (Tjøme og Nøtterøy) sviktet mht behandling av innsynskrav og brukte åtte virkedager eller mer på å svare. Det var også tilfelle for Horten og Re kommuner. Tjøme svarte for øvrig aldri, heller ikke etter purring.

Siden Hof og Holmestrand har felles rådmann, ble oppfølging av innsynskrav i Holmestrand også gjeldende for Hof.

Seks kommuner har både epostadresse og telefonnummer til politisk tillitsvalgte. Svelvik og Sandefjord nøyer seg med epostadresse, mens Tønsberg og Færder ikke har noen av delene. Her skal ikke de folkevalgte forstyrres. . .

Alle kommuner har postjournal på nett, med muligheter for å bla kronologisk. Med unntak av Hof kommune har alle også avansert søkefunksjon. Seks av ti kommuner synes å legge ut de fleste offentlige dokumentene i fulltekstformat. Det er bra! Ros til Svelvik, Horten, Tønsberg, Hof, Re og Færder. Sandefjord legger ut noen dokumenter, mens Larvik,

Sande og Holmestrand ikke har en slik funksjon.

Med unntak av Færder har alle kommunene et søkbart byggesakssystem på nett. Ekstrapoeng til Svelvik, som har søkefunksjon også i fulltekst. Skuffende er det derimot at kun tre kommuner; Horten, Larvik og Re; har informasjon om innsynretten etter offentlighet-sloven og lenke til loven.

Samtlige kommuner publiserer dokumenter til folkevalgte organer i fulltekst. Det er også god orden på registrering av styreverv for ansatte og folkevalgte; alle unntatt Larvik har registrert begge kategorier. Det er litt mer varierende hva gjelder registrering av styremedlemmer og ansatte i kommunale foretak og selskaper. De fleste kommunene som har svart på dette, sier at de fjerner journalposter på nett etter 3-5 måneder. Horten kommune venter til mellom 6 og 11 måneder, Holmestrand kommune oppgir at de ikke fjerner journalposter. Hele sju av de ti kommunene har retningslinjer som sikrer rask publisering i postliste. Og det virker: Fire av ti kommuner publiserer i postjournalen i løpet av 1-2 dager, ytterligere fire i løpet av 3-4 dager, mens det ikke er data for de to siste kommunene.

De fleste kommunene er også raske når det gjelder å legge ut protokollen fra politiske møter på nett: 1-2 dager for sju av dem.

Ingen av de åtte kommunene som har svart på dette oppgir at de journalfører organinterne dokumenter. Seks av åtte kommuner oppgir at de ikke journalfører sms-er, og det er åpenbart mye å hente når det gjelder journalføring av posten i kommunale foretak og selskaper.

6.8 Telemark: For mange dårlige postlister

- Beste: Hjartdal kommune (21.0 p.)
- Dårligste: Tokke kommune (6.5 p.)
- Fylkessnitt: 13.6 poeng

17 av 18 kommuner i Telemark har svart på undersøkelsen. Nome har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Hjartdal kommune hadde høyeste score, med 21.0 poeng.

Kommune	Poeng
Hjartdal kommune	21.0
Porsgrunn kommune	18.5
Drangedal kommune	17.5
Siljan kommune	17.5
Bø kommune (Telemark)	17.0
Skien kommune	16.5
Kragerø kommune	15.5
Notodden kommune	15.5
Nissedal kommune	14.5
Fyresdal kommune	13.5
Bamble kommune	12.5
Kviteseid kommune	11.5
Tinn kommune	11.5
Seljord kommune	10.5
Sauherad kommune	9.0
Nome kommune	8.5
Vinje kommune	8.5
Tokke kommune	6.5

Tabell 15: Poengoversikt, kommunene i Telemark.

Blant de største kommunene i fylket kommer Porsgrunn best ut best ut med 18,5 poeng. Det gir en annenplass i fylkesrangeringen, men ligger godt under landets beste kommuner. Porsgrunn kommune kom sammen med Kongsvinger i Hedmark best ut 2011. Kommunen holder seg såvidt i øvre sjikt, men har noe å strekke seg etter, viser årets undersøkelse.

14 av Telemarks kommuner holder seg over 10 poeng, fire under. Ingen har mindre en 5

poeng og går dermed klar av bunnsjiktet på landsbasis. Tokke er imidlertid farlig nær.

Jevnt over er kommunene i Telemark flinke til å behandle innsynskrav raskt og korrekt. Vinje kommune er unntaket som ga avslag på innsyn i rådmannens arbeidsavtale.

Tre kommuner mangler kontaktdata – både epostadresse og telefonnummer – til sine politikere.

Alle kommuner har postjournal på nett, men hele seks kommuner i Telemark har postlister i et format som gjør at det ikke er mulig å bla kronologisk. Dette gjør postlistene tungvinte og mindre tilgjengelige. Det kompenseres noe av at alle kommuner, med unntak av to (som ikke har søkefunksjon i det hele tatt!), har avansert søkefunksjon for postliste. Blomst i knappullet til Porsgrunn og Bø som i stor grad legger ut klikkbare dokumenter i postliste. Det er bra!

Likeledes skal Bamble ha ros for, som eneste kommune i sitt fylke, å ha lagt ut et søkbart byggesakssystem på nett. Politiske dokumenter er det stort sett god orden på, med fulltekst på nett og publisering samtidig med utsending til politikere, selv om enkelte kommuner definitivt bør legge ut protokoller raskere.

Det er sterkt ønskelig at alle kommuner journalfører interne dokumenter, under halvparten i Telemark svarer at de gjør det. 10 kommuner svarer at de journalfører sms-er, etter loven skulle det vært samtlige!

Ellers er det mye å hente også i Telemarks-kommunene når det gjelder kommunalt eide selskaper og foretak. Mye forvaltningsvirksomhet og mye av fellesskapets verdier er i dag flyttet ut i selskaper. Da er det alvorlig at mange av dem ikke fører en postliste det er mulig å få innsyn i. Selskaper som er underlagt loven, har plikt til å føre postliste!

Å registrere selskapene og foretakenes tillitsvalgte og ansatte i KS' styrevervregister, mangler det stort på. Det er en enkel sak som raskt kan bidra til mer åpenhet!

6.9 Aust-Agder: Fem kommuner er raske til å fjerne journaloppføringer

- Beste: Birkenes kommune / Lillesand kommune (17.5 p.)
- Dårligste: Iveland kommune (7.5 p.)
- Fylkessnitt: 13.2 poeng

15 av 15 kommuner i Aust-Agder har svart på undersøkelsen.
Birkenes kommune / Lillesand kommune hadde høyeste score, med 17.5 poeng.

Kommune	Poeng
Birkenes kommune	17.5
Lillesand kommune	17.5
Valle kommune	17.0
Åmli kommune	15.0
Arendal kommune	15.0
Gjerstad kommune	14.0
Bykle kommune	14.0
Tvedestrand kommune	13.5
Risør kommune	12.5
Vegårshei kommune	12.0
Grimstad kommune	11.5
Evje og Hornnes kommune	11.5
Froland kommune	11.0
Bygland kommune	9.0
Iveland kommune	7.5

Tabell 16: Poengoversikt, kommunene i Aust-Agder.

Aust-Agder:

Best: Birkenes og Lillesand (begge 17,5 poeng)

Dårligst: Iveland (7,5 poeng)

Gjennomsnitt: 13,2 poeng

Birkenes og Lillesand gjør seg fortjent til den delte toppplasseringen gjennom å ha valgt en svært mye bedre innsynsløsning enn resten av kommunene i fylket – med velfungerende fritekstsøk, der det også tilbys mange dokumenter i fulltekst for direkte visning/nedlasting. Vakkert! Begge kommunene har – som de eneste på kontrolltidspunktet – også et lett forståelig søk direkte i byggesaker.

De øvrige bruker hovedsaklig det samme offentlige postjournalssystemet med mindre justeringer - der frie søk ofte er sterkt tidsavgrenset, vanskelig eller umulig i praksis. Her krever nok innbyggerne snart at de gjør som de beste i klassen.

Blant andre Arendal, Froland, Gjerstad og Vegårshei er for dårlige til å informere brukerne om offentlighetsloven og hvilke rettigheter innbyggerne har til innsyn. Også noen kommuner som har konkret informasjon liggende ute, kan sies å ha “gjemt bort” referansene i stedet for å forklare og lenke. Tvedestrand og Gjerstad framstår nesten passiv-aggressive med “krav” til den som skal be om innsyn, i stedet for å vektlegge hvor enkelt det er og hvor mye som kreves av kommunen. De burde se til Bygland kommune, som har en veldig presis beskrivelse av innsyn og klageadgang, inkludert meroffentlighet - “Du kan be om innsyn i dokument som er unnatekne offentlighet”.

Hele fem av kommunene i Aust-Agder fjerner journalposter før det har gått et halvt år, noe som både kan hindre innsyn i viktige prosesser som pågår, og hindre innsyn bakover i tid. Kudos til Valle, Åmli og Bykle som opplyser at journalene ikke fjernes!

Selve innsynsbehandlingen gikk i vår enkle test knirkefritt hos de aller fleste, med unntak av altfor lang tidsbruk hos Grimstad og Bygland – og bunnnoterte Iveland, som strever på flere områder i kontrollen, og aldri sendte dokumentet.

Både Bykle, Froland og Vegårshei opplyser at tekstmeldinger ikke journalføres - heldigvis er de i mindretall i fylket.

Flere av de kontrollerte kommunene svikter på registrering av selskaper og foretakenes tillitsvalgte og ansatte i KS’ styrevervregister – noe som burde være en svært enkel sak å løse.

Det er ellers verd å merke seg at selv vinnerkommunene i Aust-Agder ligger godt under landets beste kommuner.

6.10 Vest-Agder: Et fylke med store variasjoner

- Beste: Kristiansand kommune (22.5 p.)
- Dårligste: Marnardal kommune (2.0 p.)
- Fylkessnitt: 13.4 poeng

15 av 15 kommuner i Vest-Agder har svart på undersøkelsen.
Kristiansand kommune hadde høyeste score, med 22.5 poeng.

Kommune	Poeng
Kristiansand kommune	22.5
Songdalen kommune	21.5
Mandal kommune	18.0
Lindesnes kommune	16.5
Flekkefjord kommune	16.0
Søgne kommune	15.5
Lyngdal kommune	15.0
Audnedal kommune	15.0
Kvinesdal kommune	13.5
Hægebostad kommune	12.5
Sirdal kommune	11.0
Vennesla kommune	9.5
Farsund kommune	6.5
Åseral kommune	5.5
Marnardal kommune	2.0

Tabell 17: Poengoversikt, kommunene i Vest-Agder.

Kommunene i Vest-Agder fylke kommer ikke så bra ut i kommuneundersøkelsen av åpenhetspraksis, om de vurderes under ett. Agder-fylkene er en region som scorer dårlig, og gjennomsnittet i Vest-Agder ligger under landsgjennomsnittet.

Men den store variasjonen mellom kommunene i Vest-Agder er kanskje en viktigere faktor å trekke frem. Den mest folkerike kommunen i fylket er Kristiansand, som fikk hele 22,5 poeng i undersøkelsen. Det er en meget god score. Denne poengsummen gjør Kristiansand til den åpneste blant byene i landet.

Nest best i fylket er Songdalen med 21,5 poeng, og det er en av de to kommunene Kristiansand nå slår seg sammen med. Et stykke lengre ned på lista finner vi Søgne med 15,5 poeng. Det er cirka midt på treet i Vest-Agder.

Det bør bemerkes at et forhold Søgne kommune har fått mye kritikk for, ikke er omfattet av denne undersøkelsen, nemlig sletting av journalførte dokumenter. Her mangler vi data for å gjøre en gjennomgang av alle kommunene, men i Søgne har dette vært et dokumentert

problem.

Fire av de mest åpne kommunene i Vest-Agder har gode søkbare byggesaksløsninger på sine nettsider: Kristiansand, Songdalen, Mandal og Flekkefjord. De andre har det ikke.

De fleste kommunene i fylket har dessverre en praksis der dokumenter forsvinner fra søkbar postjournal på nettet etter 3-6 måneder. Hos Kristiansand kommune kan man søke i alle dokumentene tilbake til 2010. Dette punktet gjør bruksverdien av kommunens postjournal svært mye høyere enn løsningene i de andre kommunene.

Kristiansand kunne scoret enda høyere hvis kommunen hadde valgt å publisere dokumenter i fulltekst. Det er det flere av de mindre kommunene i fylket som gjør.

6.11 Rogaland: Sinken i den åpne landsdelen

- Beste: Finnøy kommune (21.0 p.)
- Dårligste: Suldal kommune (7.0 p.)
- Fylkessnitt: 14.2 poeng

26 av 26 kommuner i Rogaland har svart på undersøkelsen.
Finnøy kommune hadde høyeste score, med 21.0 poeng.

Kommune	Poeng
Finnøy kommune	21.0
Bjerkreim kommune	20.0
Gjesdal kommune	19.5
Stavanger kommune	19.0
Haugesund kommune	18.0
Rennesøy kommune	17.5
Sola kommune	17.0
Randaberg kommune	16.5
Hjelmeland kommune	16.0
Klepp kommune	14.5
Lund kommune	14.0
Strand kommune	14.0
Utsira kommune	14.0
Kvitsøy kommune	13.5
Sandnes kommune	13.5
Hå kommune	13.0
Sokndal kommune	13.0
Eigersund kommune	12.5
Forsand kommune	12.5
Karmøy kommune	12.5
Tysvær kommune	12.0
Vindafjord kommune	11.5
Sauda kommune	9.5
Time kommune	9.0
Bokn kommune	9.0
Suldal kommune	7.0

Tabell 18: Poengoversikt, kommunene i Rogaland.

I 2018 har alle kommuner i Rogaland en postjournal på nett. Den skal gjøre det mulig for pressen og innbyggerne å følge med på hva kommunene driver med. Postjournalen er altså et viktig nav i demokratiet. Problemet er at mange av kommunene i Rogaland har en alt for enkel postjournal.

Vi lever i en tid der Facebook vet nesten alt om oss, og der du klan google deg fram til nesten alt av informasjon. Men å søke seg fram til et brev sendt til en av Rogalands kommuner for over et år siden, er i de fleste tilfeller umulig. For 17 av 26 kommuner sletter postjournalene sine etter noen måneder. Det vanligste er at postlistene strekker seg fra tre til seks måneder tilbake i tid.

For en del kommuner kan man bare søke på en bestemt dato av gangen. Tenk deg hvor lang tid dette tar, hvis du må søke deg gjennom hver bidige dag i et helt år eller tre. Dette skulle være unødvendig når det allerede finnes en statlig postjournal-løsning (eInnsyn), hvor man kan gjøre avanserte søk etter dokumenter mange år tilbake i tid. Den burde alle kommunene i high tech-fylket Rogaland koble seg på.

I tillegg burde flere kommuner ta etter vinnerkommunen i Rogaland, Finnøy, og legge ut fulltekst-dokumenter på nett.

I 2011 fastslo Sivilombudsmannen at en sms sendt fra daværende statsminister Jens Stoltenberg til DnB-sjef Rune Bjerke skulle vært journalført. Så lenge tekstmeldingen inngår i en saksbehandling og har informasjonsverdi, regnes den som et saksdokument. Flere kommuner i Rogaland oppgir at de journalfører sms. Men det er ikke holdbart at 15 kommuner oppgir at de konsekvent ikke gjør dette.

Pressen — sikkert også andre — blir jevnlig møtt med at et dokument er internt. Derfor nektes vi ofte innsyn i dette. Interne dokumenter kan unntas, men må ikke. I enkelte tilfeller åpner loven for at såkalt “organinterne dokumenter” ikke behøver å journalføres. Andre ganger skal det journalføres. Arkivverkets råd er imidlertid: “Ut fra demokratiske hensyn bør en gjennomiktig og åpen forvaltning journalføre så mye som mulig.”

I Rogaland velger likevel 14 av 26 kommuner å ikke journalføre interne dokumenter. I praksis blir de nesten umulige å spore, og svært vanskelig å be om innsyn i.

Et lyspunkt er at de fleste kommunene ga innsyn i rådmannens arbeidsavtale, inkludert lønningen, uten å nøle. Men det er ikke bra at en storkommune som Time insisterer på at avtalen skal være hemmelig. Mange kommuner har satt tjenester ut i foretak og selskaper. Fører det til mindre åpenhet rundt kommunal virksomhet?

Rundt halvparten av de 18 kommunene som har foretak og selskaper, sier de ikke har inkludert disse i sine postlister. Ytterligere noen kommuner sier at bare noen selskaper er å finne i postlistene. Men har da selskapene egne postjournaler? Bare noen ganske få svarer ja. Det tyder på at det er vanskelig å få ut informasjon om kommunale selskaper.

Elleve kommuner informerer ikke befolkningen om deres innsynsrett, med lenke til Offentlighetsloven. Noen kommuner har hverken lagt ut telefonnummer eller eposter til politikerne.

Stavanger og Haugesund er blant de mest åpne i fylket. Men selv om Vestlandet kåres til Norges åpneste landsdel, er Rogaland dårligste fylke på Vestlandet. Og Sandnes skåres lavest av landets storbyer. Mange rådmenn og ordførere i fylket har fortsatt en jobb å gjøre.

6.12 Hordaland: Sen behandling av innsynskrav

- Beste: Modalen kommune (23.0 p.)
- Dårligste: Fusa kommune (6.0 p.)
- Fylkessnitt: 14.0 poeng

31 av 33 kommuner i Hordaland har svart på undersøkelsen. Fusa, Osterøy har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Modalen kommune hadde høyeste score, med 23.0 poeng.

Kommune	Poeng
Modalen kommune	23.0
Kvinnherad kommune	21.0
Lindås kommune	19.5
Kvam herad	18.5
Granvin herad	18.5
Austevoll kommune	18.0
Øygarden kommune	18.0
Fedje kommune	18.0
Askøy kommune	17.0
Stord kommune	17.0
Bergen kommune	16.5
Ulvik herad	16.0
Radøy kommune	16.0
Meland kommune	14.0
Austrheim kommune	14.0
Odda kommune	14.0
Fjell kommune	13.5
Etne kommune	13.0
Sveio kommune	13.0
Osterøy kommune	12.5
Os kommune (Hordaland)	12.5
Eidfjord kommune	12.0
Voss kommune	12.0
Masfjorden kommune	12.0

Kommune	Poeng
Sund kommune	11.0
Vaksdal kommune	10.0
Samnanger kommune	10.0
Tysnes kommune	10.0
Jondal kommune	10.0
Bømlo kommune	8.5
Fitjar kommune	8.0
Ullensvang herad	7.5
Fusa kommune	6.0

Tabell 19: Poengoversikt, kommunene i Hordaland.

Hordaland kommer relativt bra ut sammenlignet med resten av landet når det gjelder offentlighet og innsyn i de 33 kommunene i fylket, men det er store forskjeller kommunene i mellom.

Vesle Modalen kommune (380 innbyggere) legger seg på topp med 23 poeng. Videre kommer Kvinnherad (21) og Lindås (19,5). I den andre enden av skalaen finner en Ullensvang med 7,5 og Fusa med 6 poeng.

Bergen kommune kommer relativt bra ut med 16,5 poeng, og plasserer seg på øvre halvdel av lista. Men også fylkets største kommune har forbedringspotensial på flere felt, og kunne med fordel tatt en lederposisjon også innen offentlighet og innsyn.

Jevnt over var kommunene flinke til å svare på innsynsbegjæringen. Kroneksempler er Samnanger og Voss, som sendte rådmannens arbeidsavtale henholdsvis 19 og 22 minutter etter at begjæringen var sendt. Men dårlig score på andre deler av undersøkelsen gjør at de to kommunene plasserer seg i nedre halvdel av lista i Hordaland.

Osterøy var ganske raskt ute av startblokkene også, men hadde fått for seg at de skulle sladde rådmannens navn. Da vi spurte om hvorfor, sendte de sporenstreks hele avtalen. Masfjorden kommune var den eneste kommunen som aldri sendte rådmannsavtalen, selv etter at det ble purret.

10 kommuner brukte 8 virkedager eller mer på å besvare innsynskravet, dette er vesentlig mer enn 2-3 dager som er kravet. Søkefunksjonene i postlistene til kommunene er mange og varierte. En ting å notere seg, er at vi har tatt utgangspunkt i den gamle postjournalen til Bergen kommune i denne undersøkelsen. For tiden har nemlig ikke kommunen en fungerende søkefunksjon i postjournalen fordi de etablerer et nytt system. For å få oversikt over postjournalen, må man derfor få den oversendt i PDF-format daglig. Innføringen av det nye systemet er blitt utsatt i flere måneder, uten at Bergen kommune har lansert en midlertidig løsning. Det klarte imidlertid personene bak www.innsyn.no å gjøre i løpet av noen dagers arbeid.

Positivt i undersøkelsen er at stadig flere kommuner opererer med fulltekstdokumenter i postjournalen. Men i ni av kommunene i Hordaland må en fortsatt kontakte kommunen og be om innsyn i saker på postlisten. Disse kommunene bør la seg inspirere av de andre som har etablert ordninger for klikkbare postlistesaker.

Kommunene varierer veldig når det kommer til å informere om, og lenke til offentlighet-sloven og andre relevante kilder i forbindelse med postlistene og innsyn.

Når det gjelder kontaktinformasjon til politikerne, ser vi at de fleste kommunene leverer på dette feltet. Men fem kommuner har ikke lagt ut kontaktinfo til lokalpolitikere sine.

6.13 Sogn og Fjordane: Nesten alle har postliste med klikkbare dokumenter

- Beste: Jølster kommune (22.0 p.)
- Dårligste: Leikanger kommune (6.0 p.)
- Fylkessnitt: 14.7 poeng

25 av 26 kommuner i Sogn og Fjordane har svart på undersøkelsen. Aurland har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Jølster kommune hadde høyeste score, med 22.0 poeng.

Kommune	Poeng
Jølster kommune	22.0
Vik kommune	21.0
Gloppen kommune	20.0
Eid kommune	20.0
Hornindal kommune	20.0
Askvoll kommune	19.5
Naustdal kommune	19.0
Gulen kommune	18.5
Førde kommune	17.5
Gaular kommune	17.0
Fjaler kommune	16.0
Bremanger kommune	15.5
Flora kommune	15.0
Høyanger kommune	15.0
Selje kommune	15.0
Hyllestad kommune	14.0
Aurland kommune	13.0
Luster kommune	13.0
Solund kommune	11.0
Stryn kommune	11.0
Balestrand kommune	9.5
Årdal kommune	9.0
Lærdal kommune	8.0
Vågsøy kommune	8.0

Kommune	Poeng
Sogndal kommune	8.0
Leikanger kommune	6.0

Tabell 20: Poengoversikt, kommunene i Sogn og Fjordane.

Landets beste fylke heter Sogn og Fjordane med 14,7 poeng i snitt på kommunene. Vi ser da bort fra Oslo (17), fordi Oslo bare er én kommune. Hele ni av Sogn og Fjordanes kommuner har flere poeng enn Oslo.

At 20 av 26 kommuner har lagret de fleste av dokumentene som klikkbare fulltekstdokumenter på postlisten er imponerende! Det trekker virkelig totalinntrykket opp.

I Sogn og Fjordane er det likevel stort sprik mellom bunn og topp, der det skiller 16 poeng mellom best og dårligst. Fem av kommunene får over 20 poeng, og det er Jølster, Vik, Hornindal, Eid og Gloppen.

I Sogn og Fjordane får 11 av fylkets 26 kommuner minuspoeng for sen respons på innsynskravet, men de fem kommunene som oppnår det beste resultatet har gitt innsyn i løpet av én virkedag – og fått full pott på dette punktet i undersøkelsen.

Totalt har 19 av kommunene både e-postadresse og telefonnummer til de fleste av sine politikere, og 21 av 26 kommuner har avansert søkefunksjon på sine postlister. Dette er gode tall.

Hele 11 av kommunene har et eget byggesakssystem, og over halvparten av kommunene omtaler innsynsretten eller lenker til offentlighetsloven eller lovens rettleder. At 14 kommuner får minuspoeng for å fjerne journalposter på postlisten etter en gitt periode er negativt, men 10 av kommunene fjerner aldri journalpostene på postlista.

At åtte kommuner journalfører organinterne dokumenter på sin postliste synes vi er lite, men verre er det at kun fire av 26 kommuner journalfører sms-er. Det er svakt.

6.14 Møre og Romsdal: Svake byer

- Beste: Gjemnes kommune (21.0 p.)
- Dårligste: Midsund kommune / Nettet kommune (6.0 p.)
- Fylkessnitt: 14.3 poeng

34 av 36 kommuner i Møre og Romsdal har svart på undersøkelsen. Averøy, Molde har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Gjemnes kommune hadde høyeste score, med 21.0 poeng.

Kommune	Poeng
Gjemnes kommune	21.0
Aure kommune	19.5
Sykkylven kommune	19.0
Tingvoll kommune	19.0
Smøla kommune	19.0
Surnadal kommune	19.0
Stordal kommune	18.0
Vanylven kommune	18.0
Sande kommune (Møre og Romsdal)	17.5
Vestnes kommune	17.5
Norrdal kommune	17.0
Fræna kommune	17.0
Kristiansund kommune	16.5
Hareid kommune	16.0
Herøy kommune (Møre og Romsdal)	16.0
Haram kommune	15.0
Ørskog kommune	15.0
Giske kommune	15.0
Sandøy kommune	15.0
Stranda kommune	14.5
Ulstein kommune	14.5
Halsa kommune	13.0
Sunnadal kommune	13.0
Rauma kommune	12.5

Kommune	Poeng
Skodje kommune	12.5
Ørsta kommune	12.5
Aukra kommune	12.0
Volda kommune	11.5
Eide kommune	11.0
Averøy kommune	11.0
Ålesund kommune	9.5
Sula kommune	8.5
Molde kommune	8.5
Rindal kommune	7.0
Midsund kommune	6.0
Nesset kommune	6.0

Tabell 21: Poengoversikt, kommunene i Møre og Romsdal.

Noe av det mest slående i Møre og Romsdal er at de store bykommunene Molde og Ålesund gjør det dårlig, med henholdsvis 8,5 og 9,5 poeng. Det til tross for at disse byene burde være godt oppdratt av betydelige lokalavisredaksjoner. Kristiansund redder seg opp på middels bra innsats - med 16,5 poeng.

Volda kommune, som man skulle tro var blant de fremste på åpenhet - med så mange journaliststudenter i bygda gjennom så mange år, gjør det også svakt: 11,5 poeng.

Bunnplassene inntas imidlertid av kommunene Midsund (6), Nesset (6), og Rindal (7). Her er det mye å hente på å ta denne undersøkelsen alvorlig.

Til sammen 20 kommuner besvarer innsynsbejæringen innenfor lovens krav om tre dager, ytterligere fire kommuner innen fem. De øvrige 12 kommunene får stryk på dette punkt.

Med ett unntak har alle kommuner en bra postlisteløsning på nett, de fleste også med avansert søk. 16 kommuner har som hovedsak fulltekstdokumenter direkte i postjournalen, kred til dem! Tre kommuner har delvis lagt ut fulltekstdokumenter, men de resterende 20 kommunene i fylket har ikke et eneste fulltekstdokument i postjournalen - det er for dårlig i 2018!

Altfor mange kommuner fjerner imidlertid journalposter, ofte etter noen måneder. Bare seks kommuner oppgir at journalpostene får ligge der.

Litt under halvparten av kommunene får ståkarakter når det gjelder hvor fort de publiserer journalposter i postliste - nemlig innen 1-2 dager. De andre bruker lengre tid (eller har ikke besvart spørsmålet). Drøyt halvparten av kommunene journalfører interne dokumenter, i noen eller i større grad.

Ulstein kommune opplyser etter kontradiksjon at informasjon om innsynsrettigheter er utbedret, og nå ligger både veileder, lov og omtale ute. Det er bra at de lar seg oppdra!

Som de fleste andre kommuner har kommunene i Møre og Romsdal god tilgjengelighet til politiske dokumenter. Men godt under halvparten av kommunene journalfører sms-er med arkivverdig innhold.

Det er ellers uhyre svakt at ikke et eneste av de kommunalt eide selskapene/foretakene er registrert med personers roller i KS' styrevervregister. Mange selskaper/foretak fører heller ikke postliste. Og det er interessant å merke seg at en del kommuner "vet ikke" om kommunens foretak fører postliste.

6.15 Trøndelag: Har landets tre beste kommuner

- Beste: Ørland kommune (26.0 p.)
- Dårligste: Frøya kommune (4.5 p.)
- Fylkessnitt: 14.2 poeng

42 av 47 kommuner i Trøndelag har svart på undersøkelsen. Flatanger, Høylandet, Roan, Skaun, Snåsa - Snåasen tjelte har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Ørland kommune hadde høyeste score, med 26.0 poeng.

Kommune	Poeng
Ørland kommune	26.0
Namdalseid kommune	24.0
Bjugn kommune	23.0
Frosta kommune	22.0
Åfjord kommune	20.5
Trondheim kommune	20.0
Lierne kommune	19.0
Hemne kommune	17.5
Tydal kommune	17.0
Grong kommune	17.0
Levanger kommune	17.0
Rennebu kommune	17.0
Midtre Gauldal kommune	16.5
Steinkjer kommune	16.0
Stjørdal kommune	16.0
Inderøy kommune	15.5
Verran kommune	15.5
Indre Fosen kommune	15.0
Røros kommune	15.0
Selbu kommune	15.0
Osen kommune	15.0
Malvik kommune	14.5
Namsskogan kommune	14.0
Hitra kommune	14.0

Kommune	Poeng
Leka kommune	14.0
Snillfjord kommune	14.0
Røyrvik kommune	14.0
Namsos kommune	13.5
Holtålen kommune	13.0
Orkdal kommune	13.0
Verdal kommune	13.0
Melhus kommune	12.5
Agdenes kommune	12.0
Roan kommune	12.0
Fosnes kommune	12.0
Meldal kommune	11.5
Oppdal kommune	11.5
Meråker kommune	11.0
Vikna kommune	10.5
Klæbu kommune	10.0
Overhalla kommune	9.0
Flatanger kommune	8.0
Høylandet kommune	7.0
Skaun kommune	7.0
Nærøy kommune	6.0
Snåsa kommune - Snåasen tjielte	5.0
Frøya kommune	4.5

Tabell 22: Poengoversikt, kommunene i Trøndelag.

Her er det bare å bøye seg i støvet! Selv om folkerike kommuner i snitt gjør det bedre enn små kommuner på landsbasis, slår Ørland dem alle. Med sine 26 poeng inntar Ørland førsteplassen i hele undersøkelsen! Tett etter Ørland kommer Namdalseid med 24 poeng og Bjugn med 23 poeng. Til sammen utgjør denne trioen de tre beste kommunene i hele landet - gratulerer!

Trondheim må se fem andre kommuner foran seg på lista over hvem som er best på offentlighet i Trøndelag. Men med sine 20 poeng, ligger hovedstaden i fylket relativt bra an, og bedre enn de andre folkerike kommunene i regionen. Også Frosta og Åfjord ligger foran trønderhovedstaden.

Havbrukskommunen Frøya kommer desidert dårligst ut. Bare 4,5 poeng oppnår øykommunen, men Snåsa med sine fem poeng og Skaun og Høylandet (7 poeng), har også en lang

vei å gå. Kommunene som okkuperer bunnplassene, er mindre kommuner.

De andre folkerike kommunene i Trøndelag skårer midt på treet – og litt over gjennomsnittet for kommunene som sådan. Steinkjer og Stjørdal får begge 16 poeng, mens Malvik får 14,5. Røros klarer seg også relativt bra med 15 poeng, mens den andre fjellkommunen, Oppdal, faller litt gjennom med bare 11,5.

28 Trøndelag-kommuner – nesten halvparten – besvarte innsynsforespørselen innen tre dager. 16 av kommunene brukte mer enn åtte virkedager, det vil si at om lag en tredel av kommunene er langt fra å innfri sine forpliktelser. 11 av kommunene har verken epost eller telefonnumre oppgitt til sine lokalpolitikere, 28 har begge deler.

Det er blitt bedre stell på postjournalene. 41 av de 47 kommunene har postjournaler som det går an å bla kronologisk i. Seks stykker, Frøya, Meldal, Nærøy, Leka, Rennebu og Snillfjord, har ikke det. Avansert søk kan utføres i 40 av kommunene. 15 av de 47 kommunene legger også ut fulltekstdokumenter, slik at man kan lese dem uten å gå veien om innsynsbegjæring.

17 av kommunene fjerner journalpostene så tidlig som innen ett år. Politiske dokumenter er tilgjengelige i Trøndelag, og bare lille Osen legger dem ut senere enn politikerne får dem. De fleste kommunene har også registrert seg i KS' styrvervregister. Men bare 10 av 47 kommuner har registrert både ansatte og politikere i registeret. Foretakene er i liten grad registrert i Styrevervregisteret med styremedlemmers og ansattes roller.

For at dokumenter skal være tilgjengelige for offentligheten, er det viktig at de raskt kommer i journalen. 32 av de 47 kommunene innfrir og legger ut dokumentene på 1-2 virkedager. Det er verd å merke seg at her når ikke Trondheim opp. De bruker 3-4 dager før et dokument er journalført.

Å journalføre interne dokumenter er også veldig viktig for å få reell åpenhet. Men dette skjer bare i høyst begrenset grad. Stjørdal, Røros og Ørland sier at alle interne dokumenter journalføres. Ytterligere 19 kommuner sier at noen interne dokumenter journalføres, deriblant Trondheim. De fleste som gjør dette, gjør det ut fra sedvane og fast praksis, ikke på grunn av fastsatte retningslinjer.

16 kommuner oppgir at de journalfører sms-er. 25 kommuner sier at de ikke gjør det. Trondheim er blant dem som sier nei.

Det er slett ikke vanlig at det fins noen postjournal for kommunale selskaper. Trondheim er en av kommunene som ikke har postjournaler for sine kommunale selskaper. Alle selskaper som faller inn under offentlighetsloven, har plikt til å føre journal.

Mange av kommunenes nettsider i det tidligere Nord-Trøndelag fylke er av eldre dato, og de er generelt dårlige til å opplyse om innsynsrett. Flere av kommunene har imidlertid felles journalsystem/innsynsmodul, som gjør at de fleste innfrir på søkemuligheter og tilgang til politiske dokumenter.

Felles innsynsmodul gjør at det skal lite til å løfte innsynsmodulene til flere kommuner på én gang, ved en framtidig modernisering. Hvis bare noen enkeltkommuner er dyktige til å lage kravspesifikasjoner til nye nettsider og innsynsløsninger, som ivaretar gode muligheter for innsyn, så vil mange kommuner få et løft i samme slengen.

6.16 Nordland: Mange kommuner – få poeng

- Beste: Vefsn kommune (21.0 p.)
- Dårligste: Moskenes kommune / Tysfjord kommune - Divtasvuona suohkan (1.0 p.)
- Fylkessnitt: 10.4 poeng

37 av 44 kommuner i Nordland har svart på undersøkelsen. Ballangen, Leirfjord, Moskenes, Sortland, Tjeldsund, Træna, Tysfjord - Divtasvuona suohkan har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Vefsn kommune hadde høyeste score, med 21.0 poeng.

Kommune	Poeng
Vefsn kommune	21.0
Bodø kommune	20.0
Øksnes kommune	17.0
Steigen kommune	16.0
Lurøy kommune	15.5
Hamarøy kommune	15.5
Hattfjelldal kommune	15.5
Værøy kommune	14.0
Vågan kommune	14.0
Gildeskål kommune	14.0
Evenes kommune	13.0
Flakstad kommune	13.0
Vega kommune	13.0
Saltdal kommune	12.5
Alstahaug kommune	12.5
Vestvågøy kommune	12.0
Bø kommune (Nordland)	12.0
Narvik kommune	12.0
Rana kommune	12.0
Fauske kommune	11.5
Træna kommune	11.0
Dønna kommune	11.0
Hemnes kommune	10.5
Nesna kommune	10.0

Kommune	Poeng
Hadsel kommune	10.0
Meløy kommune	10.0
Rødøy kommune	10.0
Sørfold kommune	9.0
Sortland kommune	9.0
Tjeldsund kommune	8.0
Ballangen kommune	8.0
Andøy kommune	7.0
Bindal kommune	7.0
Herøy kommune (Nordland)	7.0
Brønnøy kommune	7.0
Beiarn kommune	7.0
Leirfjord kommune	7.0
Grane kommune	6.0
Røst kommune	5.0
Sømna kommune	4.0
Vevelstad kommune	3.0
Lødingen kommune	3.0
Moskenes kommune	1.0
Tysfjord kommune - Divtasvuona suohkan	1.0

Tabell 23: Poengoversikt, kommunene i Nordland.

Nordland har hele 44 kommuner, som praktiserer åpenhet og offentlighet svært ulikt.

Leirfjord sto for det mest sjarmerende svaret. De ga fullt innsyn i rådmannens ansettelsespapirer, og sendte det sågar i papirs form med brev i posten.

Hopper vi fram til totalpoengsummene, kommer de fleste av Nordlands kommuner relativt dårlig ut. I gjennomsnitt er fylket nest sist. Bodø kan imidlertid sies å ta åpenhet på alvor. Kommunen er nest best i fylket med 20 poeng. Hele seks av kommunene har fem poeng eller færre - veldig dårlig!

De svake poengsummene gjør at det finnes enkle forbedringspotensial. Ti kommuner har ikke kontaktinfo til de folkevalgte i kommunestyret. Disse listene kan raskt legges ut, skulle man tro.

Det samme kan man si om politiske dokumenter. En del kommuner i Nordland legger ikke ut disse papirene til offentligheten. Mens de resterende kommunene ser ut til å være relativt raske på labben etter at sakspapirene er behandlet. Det går gjennomsnittlig 2-3 dager før protokoller blir lagt ut, men målet bør være maks 1-2 dager.

Så vi kan fortsette med litt honnør: Samtlige kommuner i Nordland har postjournal (rødt kryss til Bø som kun har PDF-journal tilgjengelig). Og de fleste av dem har enkelt

søk tilgjengelig, (men det burde vært avansert søk). Man skal være forsiktig med å være bastant. Men: SMS-er sendes trolig til og fra kommunalt ansatte i jobbsammenheng. Også i Nordland. Likevel er det kun seks kommuner i Nordland som sier de journalfører slikt. 38 kommuner i Nordland fører ikke SMS-er i sine postjournaler.

6.17 Troms: Har bare nabofylkene bak seg

- Beste: Tromsø kommune (19.5 p.)
- Dårligste: Ibestad kommune (-1.0 p.)
- Fylkessnitt: 10.8 poeng

22 av 24 kommuner i Troms har svart på undersøkelsen. Ibestad, Lenvik har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Tromsø kommune hadde høyeste score, med 19.5 poeng.

Kommune	Poeng
Tromsø kommune	19.5
Karlsøy kommune	19.0
Harstad kommune	18.5
Dyrøy kommune	17.0
Målselv kommune	14.5
Sørreisa kommune	14.5
Gratangen kommune	14.0
Bardu kommune	14.0
Nordreisa kommune	12.5
Skånland kommune	12.0
Storfjord kommune	12.0
Lyngen kommune	12.0
Skjervøy kommune	11.0
Lenvik kommune	10.0
Balsfjord kommune	9.5
Tranøy kommune	9.0
Kvæfjord kommune	9.0
Torsken kommune	9.0
Kåfjord kommune - Gáivuotna suohkan	7.0
Berg kommune	5.0
Salangen kommune	5.0
Kvænangen kommune	4.0
Lavangen kommune	3.0
Ibestad kommune	-1.0

Kommune	Poeng
---------	-------

Tabell 24: Poengoversikt, kommunene i Troms.

Tromsø kommune rager i toppen av fylkeslista i Troms med 19,5 poeng, et halvt poeng foran Karlsøy og ett poeng foran Harstad, og 3,5 poeng foran Dyrøy kommune. Karlsøy og Dyrøy har henholdsvis bare 2273 og 1138 innbyggere, mot 74 000 i Trømsø og 20 000 i Harstad. Dyrøy og Karlsøy viser med dette at det ikke er folketallet det kommer an på.

Men Troms fylke havner på en tredje sistede plass i landet, med bare naboene Nordland og Finnmark bak seg. Totalt har 11 av 24 kommuner i Troms fått minuspoeng for å bruke for lang tid på å ekspedere innsynskravet, men alle de fire kommunene i toppen høster beste poengsum på dette punktet. Salangen kommune ville gjerne vite hvilket formål innsynskravet skulle brukes til før de sendte over rådmannens arbeidsavtale, men på spørsmål fra oss om vårt formål var avgjørende for om innsyn ble gitt, valgte Salangen helt korrekt å oversende dokumentet uten videre spørsmål.

I Troms mangler 13 av 24 kommuner kontaktinformasjon til politikerne, og dette trekker ned. En tredjedel av fylket har fortsatt kun pdf-postlister uten muligheter for aktive søk i dokumenter. At så mange som 19 av 24 kommuner ikke har klikkbare dokumenter i sine postlister, er også svakt. Her er det store forbedringsmuligheter. Kommuner som Kvæfjord, Harstad, Bardu og Gratangen viser imidlertid vei, og her er de fleste dokumenter på postlista klikkbare.

Bare på fire av 24 av kommunenes nettsider har man funnet at det blir vist til innsynsretten eller omtalt eller lenket til offentlighetsloven eller rettlederen til denne loven.

Foruten Balsfjord kommune, legger samtlige kommuner ut politiske saksdokumenter på nett. Åtte av kommunene har ikke registrert sine ansatte og politikere i KS' styrevervregister, og ingen av kommunene har registrert kommunale foretak eller selskaper i dette registeret. Dette er i tråd med tendensen i resten av landet.

Sju av kommunene får minuspoeng for å fjerne journalposter fra postlista, 13 kommuner journalfører ikke organinterne dokumenter, og ni av 24 kommuner i Troms skriver at de journalfører sms-er. Alt i alt et svakt resultat for Troms, men med små grep kan kommunene sørge for større åpenhet.

6.18 Finnmark: Dårligst i landet

- Beste: Båtsfjord kommune / Tana kommune - Deanu gielda (12.5 p.)
- Dårligste: Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan (-6.0 p.)
- Fylkessnitt: 7.6 poeng

15 av 19 kommuner i Finnmark har svart på undersøkelsen. Hasvik, Karasjok - Kárásjoga gielda, Måsøy, Nordkapp har etter gjentatte oppfordringer ikke svart på spørreskjemaet. Poengberegningen for kommuner som ikke har respondert er begrenset til bare å omfatte opplysninger offentlighetsutvalget selv har vært i stand til å samle inn.

Båtsfjord kommune / Tana kommune - Deanu gielda hadde høyeste score, med 12.5 poeng.

Kommune	Poeng
Tana kommune - Deanu gielda	12.5
Båtsfjord kommune	12.5
Nesseby kommune - Unjárgga gielda	12.0
Vadsø kommune	12.0
Karasjok kommune - Kárásjoga gielda	11.5
Alta kommune	10.5
Porsanger kommune - Porsánjggu gielda - Porsangin komuuni	9.5
Sør-Varanger kommune	9.5
Vardø kommune	9.0
Gamvik kommune	9.0
Berlevåg kommune	8.0
Loppa kommune	8.0
Lebesby kommune	8.0
Kvalsund kommune	5.0
Hammerfest kommune	4.0
Nordkapp kommune	4.0
Måsøy kommune	3.0
Hasvik kommune	3.0
Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan	-6.0

Tabell 25: Poengoversikt, kommunene i Finnmark.

Finnmark er det dårligste fylket i landet i vår undersøkelse. At fem av 19 kommuner har valgt ikke å svare på våre henvendelser, gir et negativt utslag for resultatet. Å unnlate å svare på en undersøkelse av åpenheten i kommunen mener vi i seg selv er en faktor som

fungerer som måleparameter for kommunens tilnærming til åpenhet.

Beste resultat i Finnmark får Tana og Båtsfjord kommuner som kan smykke seg med tittelen best i fylket med totalt 12,5 poeng. Til sammenligning er imidlertid toppresultatet under gjennomsnittet på landsbasis. Det er med andre ord store forbedringsmuligheter også for disse kommunene.

Dårligst i fylket er Kautokeino kommune, og kommunen oppnår også landets dårligste resultat med minus 6 poeng. Det er imidlertid viktig å påpeke at Kautokeino har midlertidige nettsider som ikke inneholder noen av de opplysningene denne undersøkelsen har søkt etter på hjemmesidetesten. Dette trekker kraftig ned for kommunens resultat. Det må bemerkes at de midlertidige nettsidene har vært i drift i flere måneder, og det opplyses ikke om når man kan forvente at de nye nettsidene er ferdige til å tas i bruk. Det står kun følgende: "Imens kommunens nye hjemmeside lages og til slutt blir publisert, så vil denne siden fungere som midlertidig hjemmeside".

Totalt får åtte av 19 kommuner i fylket får minuspoeng for sent svar på innsynskravet. Hele 13 av 19 kommuner mangler all form for kontaktinformasjon til politikerne.

Kommunene Berlevåg, Hasvik og Loppa har kun pdf-versjoner av sine postlister, og de gir dermed innbyggerne ingen søkemuligheter i postlistene. Totalt har imidlertid 14 av fylkets 19 kommuner postlister med avanserte søkemuligheter, og ni av kommunene har klikkbare og nedlastbare dokumenter i sine postlister.

Bortsett fra tre kommuner har alle i Finnmark politiske saksdokumenter ute på nettsiden. Bare åtte av 19 har registrert sine ansatte og politikere i KS' styrevervregister, og kun Hammerfest har registrert de fleste av sine kommunale foretak og selskaper i dette registeret.

10 av kommunene må tåle minuspoeng for å fjerne sine journalposter på postlista, og av 19 kommuner er det bare Vadsø som har svart at de journalfører sms-er. Det er ikke bra.

6.19 Svalbard

Her er resultatene fra Svalbard

6.19.1 Internt skjema (POU fyller ut svarene)

Spørsmål	Svar	Poeng
(POU begjærte innsyn i et offentlig dokument)	Avslag	-3
(POU har sjekket om det finnes kontaktinfo på nettsidene)	Ingen	0
Har Svalbard postjournal på nett?	Ja	1
Hva slags søkefunksjon har postjournalen?	Avansert	2
Ligger dokumentene ute i fulltekst	Nei	0
Har Svalbard søkbart byggesakssystem på nett?	Nei	0
Finnes informasjon om innsynsrett eller lenker til lovverk på nettsidene?	Offl. er omtalt	0.5
Finnes politiske saksdokumenter i fulltekst på nettsidene?	Ja	1
Er ansatte og politiere registrert i styrevervregisteret?	Ja	1
Er selskaper registrert i styrevervregisteret?	Har ikke selskaper	2 ⁶

6.19.2 Eksternt skjema (Fylt ut av respondenten selv)

Spørsmål	Svar	Poeng
Fjernes journalposter etter en viss periode?	3–5 måneder	-3
Har Svalbard retningslinjer som sikrer rask publisering i journalen?	Ja, 3 måneder	0
Antall virkedager til journalføring?	3–4 virkedager	1
Journalføres organinterne dokumenter?	Ja, alle	2
Hva bestemmer denne praksisen?	Skriftlige regler	0
Legges politiske dokumenter ut på nett?	Ja	1
Når legges politiske dokumenter ut på nett?	Samtidig med utsendelse	1
Hvor fort legges protokoll fra politiske møter ut?	Mer enn 2 dager	0
Legges ettersendte politiske dokumenter ut samtidig som de tilgjengeliggjøres for politikerne?	Ja	1
Har kommunen retningslinjer/frister for hvor fort nettpublisering av politiske dokumenter skal sje?	Ja	0
Journalføres SMSer?	Ja	1
Er selveide foretak/selskaper inkludert i postlisten?	Har ikke foretak	2

⁶Organer uten foretak/selskaper får 2 poeng (maks poengsum) for ikke å tape på ikke å ha foretak.

Spørsmål	Svar	Poeng
Selveide foretak/selskaper har egen postliste på nett?	Har ikke foretak	0

Svalbard: Ligger under landsgjennomsnittet

Svalbard/Longyearbyen lokalstyre er ikke tatt med i landsoversikten, men er undersøkt. Totalt lander Longyearbyen lokalstyre på 10,5 poeng, noe som er godt under landsgjennomsnittet. Vår utpost i nord bør gjennomgå sin politikk for åpenhet! På innsynsbegjæringen svarte lokalstyret at vi måtte kontakte Justis- og beredskapsdepartementet for å få sysselmannens arbeidsavtale, noe som i realiteten er et avslag. Et avslag kvalifiserer til -3 poeng. På nettsiden til lokalstyret finner man ikke kontaktinformasjon til noen av politikerne i lokalstyret, men de har en postliste med avansert søkefunksjon. Postlisten har ikke fulltekstdokumenter, og heller ikke et byggesakssystem. På nettsiden vises det til innsynsretten i offentlighetsloven, og politiske saksdokumenter legges ut som fulltekstdokumenter på nettsiden. Både ansatte og politikere er registrert i KS' styrevervregister, og lokalstyret har ingen kommunale foretak eller selskap. Svalbard fjerner journalposter etter 3-6 måneder, og får minuspoeng for dette! Lokalstyret journalfører alle organinterne dokumenter på postlista, og dette gjelder også interne e-poster. Dette er meget bra. Svalbard svarer også at de journalfører sms-er, så lenge de betraktes som et saksdokument. Dette er også rosverdig.

7 Pressens offentlighetsutvalg uttaler

Innsyn i norske kommuner. Åpenhetsindeksen 2018

Kautokeino i Finnmark er landets mest lukkede kommune. Ørland i Trøndelag er landets mest åpne kommune. Åpenhetsindeksen 2018 viser at svært mange norske kommuner ved enkle grep kan bli mye bedre på innsyn og offentlighet.

Pressens offentlighetsutvalg har utarbeidet en åpenhetsindeks for norske kommuner. Undersøkelsen baserer seg dels på hvordan et innsynskrav blir håndtert, dels på tilgjengeligheten av viktig informasjon på kommunenes hjemmesider og dels på et spørreskjema til kommunene selv.

Mens Ørland fikk 26 poeng, fikk Kautokeino minus 6 poeng. Høyest mulige skår er 30,5 poeng og minste er minus 13 poeng.

Undersøkelsen viser blant annet:

- Kommunene i Finnmark er i gjennomsnitt de mest lukkede, kommunene i Sogn og Fjordane de mest åpne.
- Vestlandet er beste landsdel, Nord-Norge er verstingen.
- 34 kommuner hadde 20 poeng eller mer.
- 27 kommuner hadde 5 poeng eller mindre.
- Store kommuner er i snitt mer åpne enn små.
- Enkelte småkommuner gjør det likevel meget bra.
- Nesten fire av 10 kommuner bruker mer enn lovens krav om tre virkedager på å besvare et innsynskrav.
- Fem kommuner mangler postliste på nett.
- 13 prosent av kommunene har postlister i et format som gjør det umulig å bla kronologisk.
- 23 prosent av kommunene mangler søkefunksjon for postliste.
- 33 prosent av kommunene legger postliste-dokumenter som klikkbare filer på nett.
- Nesten alle kommunene legger ut politiske dokumenter på dette, men noen i seneste laget.
- Et klart flertall av kommuner fjerner journaloppføringene i postlisten etter noen måneder (det gjør postlistene til veldig mye dårligere redskaper for innsyn).
- Hver femte kommuner har ikke kontaktdata til (flertallet av) kommunenes politikere liggende på nett.
- Kommunale selskaper og foretak er mørke kroker i den kommunale forvaltningen – der det er vanskelig å få innsyn.
-

POUs kommentar: Det er positivt at nesten alle kommuner legger ut politiske dokumenter fortløpende på nett og at nesten alle kommuner har postliste på nett. At så mange kommuner samtidig fjerner journalposter fra postlistene på nettsidene sine etter kort tid, er svært skuffende. Det svekker innsynet kraftig.

POU forventer at tallet på kommuner som har postlister med avansert søk og klikkbare dokumenter, vil øke raskt de kommende årene. Det er skuffende at kommunene ikke har kommet lenger med dette, til tross for at de tekniske mulighetene ligger godt til rette.

Kommunene har en viktig jobb å gjøre med å etablere mer åpenhet omkring de kommunale foretakene og selskapene sine. Det er alvorlig at disse selskapene er så lite tilgjengelige, ettersom svært mye viktig, kommunal virksomhet er flyttet ut i selskaper.

Den store variasjonen mellom kommunene viser at flertallet av landets kommuner kan bedre seg betydelig på åpenhet og innsyn bare ved å studere hva de gjør over kommunegrensen. Muligens må finnmarkingene reise litt lenger sør for å finne gode forbilder.

POUs anbefalinger for en åpnere kommune vil bli sendt alle landets kommuner sammen med denne undersøkelsen.

Kontaktpersoner: Siri Gedde-Dahl, leder POU/Dagbladet – 97525118 (sgd@dagbladet.no)
Kristine Foss, sekretær POU, Norsk presseforbund (jurist) – 48110268 (kristine.foss@presse.no)
Espen Andersen, POU/NRK, - 91158223 (espen-andersen@nrk)
Thomas Frigård, POU/Raumnes – 41542956 (thomas.frigaard@raumnes.no)
Eiliv Frich Flydal, POU/Dagbladet – 45291836 (eff@dagbladet.no)

8 Takk!

I tillegg til samtlige medlemmer av Pressens offentlighetsutvalg, har vi fått uvurderlig hjelp fra Oda Aarseth, Kapital, Fredrik Nordal, Varden, Anders Haga, Bergens tidende og Olav Eggesvik, Aftenposten.

I tillegg må vi rette en spesiell takk til Espen Andersen i NRK og medlem av Pressens offentlighetsutvalg, som har brukt utallige timer på å utarbeide og bearbeide dataprogrammet for undersøkelsen.

Tusen takk!

Appendiks

A Tabeller og figurer

A.1 Svar på innsynskrav

POU begjærte innsyn i åpenbart offentlige dokumenter fra hver kommune, og målte tiden det tok å behandle/innfri innsynskravet. Poengfordelingen var som følger:

Respons	Poeng
1 virkedag	3.0
2-3 virkedager	2.0
4-5 virkedager	0.0
6-7 virkedager	-1.0
8 virkedager eller mer	-2.0
Avslag på innsyn	-3.0

Tabell 28: Poengberegning for antallet dager brukt på å innvilge innsynsbegjæring i et åpenbart offentlig dokument.

134 kommuner oversendte dokumentene innen 1 virkedag, og oppnådde dermed beste poengsum på 3.0 for sin behandling av innsynsbegjæringen:

Kommune	Poengsum
Agdenes kommune	3.0
Aremark kommune	3.0
Arendal kommune	3.0
Audnedal kommune	3.0
Balestrand kommune	3.0
Ballangen kommune	3.0
Birkenes kommune	3.0
Bjerkreim kommune	3.0
Bjugn kommune	3.0
Bykle kommune	3.0
Bø kommune (Nordland)	3.0
Drammen kommune	3.0
Dyrøy kommune	3.0

Kommune	Poengsum
Dønna kommune	3.0
Eid kommune	3.0
Eidsberg kommune	3.0
Eidsvoll kommune	3.0
Enebakk kommune	3.0
Farsund kommune	3.0
Fet kommune	3.0
Finnøy kommune	3.0
Flatanger kommune	3.0
Frosta kommune	3.0
Fyresdal kommune	3.0
Gausdal kommune	3.0
Gjemnes kommune	3.0
Gjerdrum kommune	3.0
Gjesdal kommune	3.0
Gjøvik kommune	3.0
Gloppen kommune	3.0
Gran kommune	3.0
Granvin herad	3.0
Grong kommune	3.0
Hamarøy kommune	3.0
Harstad kommune	3.0
Hattfjelldal kommune	3.0
Haugesund kommune	3.0
Hemnes kommune	3.0
Hemsedal kommune	3.0
Herøy kommune (Møre og Romsdal)	3.0
Hjartdal kommune	3.0
Hole kommune	3.0
Hornindal kommune	3.0
Hurdal kommune	3.0
Hægebostad kommune	3.0
Hå kommune	3.0

Kommune	Poengsum
Inderøy kommune	3.0
Jevnaker kommune	3.0
Jølster kommune	3.0
Karlsøy kommune	3.0
Kvinnherad kommune	3.0
Kviteseid kommune	3.0
Kvitsøy kommune	3.0
Kåfjord kommune - Gáivuotna suohkan	3.0
Leka kommune	3.0
Lenvik kommune	3.0
Lesja kommune	3.0
Lierne kommune	3.0
Lillehammer kommune	3.0
Lund kommune	3.0
Lurøy kommune	3.0
Luster kommune	3.0
Lyngdal kommune	3.0
Lyngen kommune	3.0
Melhus kommune	3.0
Meråker kommune	3.0
Midtre Gauldal kommune	3.0
Modalen kommune	3.0
Namdalseid kommune	3.0
Nedre Eiker kommune	3.0
Nes kommune (Buskerud)	3.0
Neset kommune	3.0
Nord-Odal kommune	3.0
Norrdal kommune	3.0
Nordre Land kommune	3.0
Notodden kommune	3.0
Odda kommune	3.0
Osterøy kommune	3.0
Radøy kommune	3.0

Kommune	Poengsum
Randaberg kommune	3.0
Rennebu kommune	3.0
Rennesøy kommune	3.0
Ringebu kommune	3.0
Rælingen kommune	3.0
Røros kommune	3.0
Samnanger kommune	3.0
Sande kommune (Møre og Romsdal)	3.0
Sande kommune (Vestfold)	3.0
Sandnes kommune	3.0
Selbu kommune	3.0
Seljord kommune	3.0
Siljan kommune	3.0
Ski kommune	3.0
Skjervøy kommune	3.0
Snillfjord kommune	3.0
Sokndal kommune	3.0
Stavanger kommune	3.0
Steigen kommune	3.0
Steinkjer kommune	3.0
Stjørdal kommune	3.0
Stordal kommune	3.0
Storfjord kommune	3.0
Sveio kommune	3.0
Svelvik kommune	3.0
Sørum kommune	3.0
Tjeldsund kommune	3.0
Tokke kommune	3.0
Torsken kommune	3.0
Tromsø kommune	3.0
Trondheim kommune	3.0
Tydal kommune	3.0
Tysnes kommune	3.0

Kommune	Poengsum
Tønsberg kommune	3.0
Ulstein kommune	3.0
Utsira kommune	3.0
Valle kommune	3.0
Vanylven kommune	3.0
Vefsn kommune	3.0
Vestnes kommune	3.0
Vik kommune	3.0
Voss kommune	3.0
Værøy kommune	3.0
Vågå kommune	3.0
Våler kommune (Østfold)	3.0
Våler kommune i Solør (Hedmark)	3.0
Ørland kommune	3.0
Ørskog kommune	3.0
Ørsta kommune	3.0
Øvre Eiker kommune	3.0
Øygarden kommune	3.0
Øystre Slidre kommune	3.0
Åfjord kommune	3.0
Åmot kommune	3.0
Åsnes kommune	3.0

Tabell 29: Kommuner med høyeste score for behandling av innsynsbegjæring (sortert alfabetisk).

A.2 Postlisterutiner

Med *postlisterutiner* mener vi følgende utdrag fra spørreskjemaet:

- Tidsspenn for postjournal på nett
 - Fjernes journalposter etter en viss periode?
- Retningslinjer for publisering i postliste
 - Har kommunen retningslinjer/frister som sikrer rask publisering i postliste?
 - Last opp en kopi av nevnte retningslinjer her:

- ... **eller** oppgi URL til retningslinjene, dersom disse ligger ute på nett:
- POUs vurdering:
- Gjennomsnittlig antall *virkedager* mellom journalføring og publisering av postliste (helger og offentlige fridager telles ikke):

56 kommuner oppnådde en maksimalt opnåelig poengsum på 3.0 poeng for sine postlisterutiner. Selv om undersøkelsen har med et punkt for “*POUs vurdering*” av eventuelle retningslinjer, har vi valgt ikke å vektlegge dette i utregningen av poengsummene. En rettferdig, skjønsmessig vurdering av innholdet i slike ofte omfattende retningslinjer, viste seg å være en krevende øvelse.

Kommune	Poengsum
Asker kommune	3.0
Bardu kommune	3.0
Bykle kommune	3.0
Bø kommune (Nordland)	3.0
Båtsfjord kommune	3.0
Eide kommune	3.0
Evenes kommune	3.0
Fjaler kommune	3.0
Frosta kommune	3.0
Gratangen kommune	3.0
Grong kommune	3.0
Herøy kommune (Nordland)	3.0
Hvaler kommune	3.0
Høyanger kommune	3.0
Indre Fosen kommune	3.0
Jølster kommune	3.0
Karlsøy kommune	3.0
Karmøy kommune	3.0
Kristiansand kommune	3.0
Lesja kommune	3.0
Levanger kommune	3.0
Lierne kommune	3.0
Lom kommune	3.0
Lyngen kommune	3.0
Meldal kommune	3.0
Modum kommune	3.0

Kommune	Poengsum
Namdalseid kommune	3.0
Naustdal kommune	3.0
Nordreisa kommune	3.0
Notodden kommune	3.0
Orkdal kommune	3.0
Osen kommune	3.0
Overhalla kommune	3.0
Rendalen kommune	3.0
Rennebu kommune	3.0
Røyrvik kommune	3.0
Råde kommune	3.0
Sande kommune (Møre og Romsdal)	3.0
Skjervøy kommune	3.0
Snillfjord kommune	3.0
Solund kommune	3.0
Stor-Elvdal kommune	3.0
Storfjord kommune	3.0
Sør-Fron kommune	3.0
Sørreisa kommune	3.0
Tromsø kommune	3.0
Trysil kommune	3.0
Valle kommune	3.0
Vanylven kommune	3.0
Vefsn kommune	3.0
Vik kommune	3.0
Vågå kommune	3.0
Ørskog kommune	3.0
Åfjord kommune	3.0
Åmli kommune	3.0
Åsnes kommune	3.0

Tabell 30: Kommuner med høyeste score på postliste-rutiner (sortert alfabetisk).

A.3 Alfabetisk resultatliste

Kommune	Fylke	Poengsum
Agdenes kommune	Trøndelag	12.0
Alstahaug kommune	Nordland	12.5
Alta kommune	Finnmark	10.5
Alvdal kommune	Hedmark	10.5
Andøy kommune	Nordland	7.0
Aremark kommune	Østfold	13.0
Arendal kommune	Aust-Agder	15.0
Asker kommune	Akershus	15.0
Askim kommune	Østfold	18.5
Askvoll kommune	Sogn og Fjordane	19.5
Askøy kommune	Hordaland	17.0
Audnedal kommune	Vest-Agder	15.0
Aukra kommune	Møre og Romsdal	12.0
Aure kommune	Møre og Romsdal	19.5
Aurland kommune	Sogn og Fjordane	13.0
Aurskog-Høland kommune	Akershus	15.0
Austevoll kommune	Hordaland	18.0
Austrheim kommune	Hordaland	14.0
Averøy kommune	Møre og Romsdal	11.0
Balestrand kommune	Sogn og Fjordane	9.5
Ballangen kommune	Nordland	8.0
Balsfjord kommune	Troms	9.5
Bamble kommune	Telemark	12.5
Bardu kommune	Troms	14.0
Beiarn kommune	Nordland	7.0
Berg kommune	Troms	5.0
Bergen kommune	Hordaland	16.5
Berlevåg kommune	Finnmark	8.0
Bindal kommune	Nordland	7.0
Birkenes kommune	Aust-Agder	17.5
Bjerkreim kommune	Rogaland	20.0
Bjugn kommune	Trøndelag	23.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Bodø kommune	Nordland	20.0
Bokn kommune	Rogaland	9.0
Bremanger kommune	Sogn og Fjordane	15.5
Brønnøy kommune	Nordland	7.0
Bygland kommune	Aust-Agder	9.0
Bykle kommune	Aust-Agder	14.0
Bærum kommune	Akershus	15.5
Bø kommune (Nordland)	Nordland	12.0
Bø kommune (Telemark)	Telemark	17.0
Bømlo kommune	Hordaland	8.5
Båtsfjord kommune	Finnmark	12.5
Dovre kommune	Oppland	17.5
Drammen kommune	Buskerud	17.5
Drangedal kommune	Telemark	17.5
Dyrøy kommune	Troms	17.0
Dønna kommune	Nordland	11.0
Eid kommune	Sogn og Fjordane	20.0
Eide kommune	Møre og Romsdal	11.0
Eidfjord kommune	Hordaland	12.0
Eidsberg kommune	Østfold	14.0
Eidskog kommune	Hedmark	11.0
Eidsvoll kommune	Akershus	12.0
Eigersund kommune	Rogaland	12.5
Elverum kommune	Hedmark	10.0
Enebakk kommune	Akershus	17.0
Engerdal kommune	Hedmark	7.0
Etne kommune	Hordaland	13.0
Etnedal kommune	Oppland	19.5
Evenes kommune	Nordland	13.0
Evje og Hornnes kommune	Aust-Agder	11.5
Farsund kommune	Vest-Agder	6.5
Fauske kommune	Nordland	11.5
Fedje kommune	Hordaland	18.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Fet kommune	Akershus	17.0
Finnøy kommune	Rogaland	21.0
Fitjar kommune	Hordaland	8.0
Fjaler kommune	Sogn og Fjordane	16.0
Fjell kommune	Hordaland	13.5
Flakstad kommune	Nordland	13.0
Flatanger kommune	Trøndelag	8.0
Flekkefjord kommune	Vest-Agder	16.0
Flesberg kommune	Buskerud	3.0
Flora kommune	Sogn og Fjordane	15.0
Flå kommune	Buskerud	13.0
Folldal kommune	Hedmark	12.0
Forsand kommune	Rogaland	12.5
Fosnes kommune	Trøndelag	12.0
Fredrikstad kommune	Østfold	12.5
Frogn kommune	Akershus	17.0
Froland kommune	Aust-Agder	11.0
Frosta kommune	Trøndelag	22.0
Fræna kommune	Møre og Romsdal	17.0
Frøya kommune	Trøndelag	4.5
Fusa kommune	Hordaland	6.0
Fyresdal kommune	Telemark	13.5
Færder kommune	Vestfold	7.0
Førde kommune	Sogn og Fjordane	17.5
Gamvik kommune	Finmark	9.0
Gaular kommune	Sogn og Fjordane	17.0
Gausdal kommune	Oppland	13.0
Gildeskål kommune	Nordland	14.0
Giske kommune	Møre og Romsdal	15.0
Gjemnes kommune	Møre og Romsdal	21.0
Gjerdrum kommune	Akershus	13.5
Gjerstad kommune	Aust-Agder	14.0
Gjesdal kommune	Rogaland	19.5

Kommune	Fylke	Poengsum
Gjøvik kommune	Oppland	16.5
Gloppen kommune	Sogn og Fjordane	20.0
Gol kommune	Buskerud	10.5
Gran kommune	Oppland	20.0
Grane kommune	Nordland	6.0
Granvin herad	Hordaland	18.5
Gratangen kommune	Troms	14.0
Grimstad kommune	Aust-Agder	11.5
Grong kommune	Trøndelag	17.0
Grue kommune	Hedmark	9.0
Gulen kommune	Sogn og Fjordane	18.5
Hadsel kommune	Nordland	10.0
Halden kommune	Østfold	13.0
Halsa kommune	Møre og Romsdal	13.0
Hamar kommune	Hedmark	12.5
Hamarøy kommune	Nordland	15.5
Hammerfest kommune	Finnmark	4.0
Haram kommune	Møre og Romsdal	15.0
Hareid kommune	Møre og Romsdal	16.0
Harstad kommune	Troms	18.5
Hasvik kommune	Finnmark	3.0
Hattfjelldal kommune	Nordland	15.5
Haugesund kommune	Rogaland	18.0
Hemne kommune	Trøndelag	17.5
Hemnes kommune	Nordland	10.5
Hemsedal kommune	Buskerud	14.0
Herøy kommune (Møre og Romsdal)	Møre og Romsdal	16.0
Herøy kommune (Nordland)	Nordland	7.0
Hitra kommune	Trøndelag	14.0
Hjartdal kommune	Telemark	21.0
Hjelmeland kommune	Rogaland	16.0
Hobøl kommune	Østfold	15.0
Hol kommune	Buskerud	4.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Hole kommune	Buskerud	18.0
Holmestrand kommune	Vestfold	19.0
Holtålen kommune	Trøndelag	13.0
Hornindal kommune	Sogn og Fjordane	20.0
Horten kommune	Vestfold	15.0
Hurdal kommune	Akershus	15.0
Hurum kommune	Buskerud	3.0
Hvaler kommune	Østfold	9.0
Hyllestad kommune	Sogn og Fjordane	14.0
Hægebostad kommune	Vest-Agder	12.5
Høyanger kommune	Sogn og Fjordane	15.0
Høylandet kommune	Trøndelag	7.0
Hå kommune	Rogaland	13.0
Ibestad kommune	Troms	-1.0
Inderøy kommune	Trøndelag	15.5
Indre Fosen kommune	Trøndelag	15.0
Iveland kommune	Aust-Agder	7.5
Jevnaker kommune	Oppland	20.0
Jondal kommune	Hordaland	10.0
Jølster kommune	Sogn og Fjordane	22.0
Karasjok kommune - Kárásjoga gielda	Finmark	11.5
Karlsøy kommune	Troms	19.0
Karmøy kommune	Rogaland	12.5
Kautokeino kommune - Guovdageainnu suohkan	Finmark	-6.0
Klepp kommune	Rogaland	14.5
Klæbu kommune	Trøndelag	10.0
Kongsberg kommune	Buskerud	11.0
Kongsvinger kommune	Hedmark	11.5
Kragerø kommune	Telemark	15.5
Kristiansand kommune	Vest-Agder	22.5
Kristiansund kommune	Møre og Romsdal	16.5
Krødsherad kommune	Buskerud	16.0
Kvalsund kommune	Finmark	5.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Kvam herad	Hordaland	18.5
Kvinesdal kommune	Vest-Agder	13.5
Kvinnherad kommune	Hordaland	21.0
Kviteseid kommune	Telemark	11.5
Kvitsøy kommune	Rogaland	13.5
Kvæfjord kommune	Troms	9.0
Kvæningen kommune	Troms	4.0
Kåfjord kommune - Gáivuotna suohkan	Troms	7.0
Larvik kommune	Vestfold	14.5
Lavangen kommune	Troms	3.0
Lebesby kommune	Finnmark	8.0
Leikanger kommune	Sogn og Fjordane	6.0
Leirfjord kommune	Nordland	7.0
Leka kommune	Trøndelag	14.0
Lenvik kommune	Troms	10.0
Lesja kommune	Oppland	18.0
Levanger kommune	Trøndelag	17.0
Lier kommune	Buskerud	10.0
Lierne kommune	Trøndelag	19.0
Lillehammer kommune	Oppland	13.5
Lillesand kommune	Aust-Agder	17.5
Lindesnes kommune	Vest-Agder	16.5
Lindås kommune	Hordaland	19.5
Lom kommune	Oppland	15.0
Loppa kommune	Finnmark	8.0
Lund kommune	Rogaland	14.0
Lunner kommune	Oppland	5.5
Lurøy kommune	Nordland	15.5
Luster kommune	Sogn og Fjordane	13.0
Lyngdal kommune	Vest-Agder	15.0
Lyngen kommune	Troms	12.0
Lærdal kommune	Sogn og Fjordane	8.0
Lødingen kommune	Nordland	3.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Lørenskog kommune	Akershus	8.5
Løten kommune	Hedmark	18.5
Malvik kommune	Trøndelag	14.5
Mandal kommune	Vest-Agder	18.0
Marker kommune	Østfold	18.5
Marnardal kommune	Vest-Agder	2.0
Masfjorden kommune	Hordaland	12.0
Meland kommune	Hordaland	14.0
Meldal kommune	Trøndelag	11.5
Melhus kommune	Trøndelag	12.5
Meløy kommune	Nordland	10.0
Meråker kommune	Trøndelag	11.0
Midsund kommune	Møre og Romsdal	6.0
Midtre Gauldal kommune	Trøndelag	16.5
Modalen kommune	Hordaland	23.0
Modum kommune	Buskerud	15.0
Molde kommune	Møre og Romsdal	8.5
Moskenes kommune	Nordland	1.0
Moss kommune	Østfold	22.0
Målselv kommune	Troms	14.5
Måsøy kommune	Finnmark	3.0
Namdalseid kommune	Trøndelag	24.0
Namsos kommune	Trøndelag	13.5
Namsskogan kommune	Trøndelag	14.0
Nannestad kommune	Akershus	11.0
Narvik kommune	Nordland	12.0
Naustdal kommune	Sogn og Fjordane	19.0
Nedre Eiker kommune	Buskerud	15.5
Nes kommune (Akershus)	Akershus	13.0
Nes kommune (Buskerud)	Buskerud	15.0
Nesna kommune	Nordland	10.0
Nesodden kommune	Akershus	9.0
Nesseby kommune - Unjárgga gielda	Finnmark	12.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Neset kommune	Møre og Romsdal	6.0
Nissedal kommune	Telemark	14.5
Nittedal kommune	Akershus	19.5
Nome kommune	Telemark	8.5
Nord-Aurdal kommune	Oppland	15.0
Nord-Fron kommune	Oppland	14.5
Nord-Odal kommune	Hedmark	22.0
Norddal kommune	Møre og Romsdal	17.0
Nordkapp kommune	Finnmark	4.0
Nordre Land kommune	Oppland	7.0
Nordreisa kommune	Troms	12.5
Nore og Uvdal kommune	Buskerud	8.5
Notodden kommune	Telemark	15.5
Nærøy kommune	Trøndelag	6.0
Odda kommune	Hordaland	14.0
Oppdal kommune	Trøndelag	11.5
Oppegård kommune	Akershus	11.5
Orkdal kommune	Trøndelag	13.0
Os kommune (Hedmark)	Hedmark	11.5
Os kommune (Hordaland)	Hordaland	12.5
Osen kommune	Trøndelag	15.0
Oslo kommune	Oslo	17.0
Osterøy kommune	Hordaland	12.5
Overhalla kommune	Trøndelag	9.0
Porsanger kommune - Porsánjggu gielda - Porsangin komuuni	Finnmark	9.5
Porsgrunn kommune	Telemark	18.5
Radøy kommune	Hordaland	16.0
Rakkestad kommune	Østfold	16.0
Rana kommune	Nordland	12.0
Randaberg kommune	Rogaland	16.5
Rauma kommune	Møre og Romsdal	12.5
Re kommune	Vestfold	8.0
Rendalen kommune	Hedmark	12.5

Kommune	Fylke	Poengsum
Rennebu kommune	Trøndelag	17.0
Rennesøy kommune	Rogaland	17.5
Rindal kommune	Møre og Romsdal	7.0
Ringebu kommune	Oppland	18.0
Ringerike kommune	Buskerud	10.5
Ringsaker kommune	Hedmark	14.0
Risør kommune	Aust-Agder	12.5
Roan kommune	Trøndelag	12.0
Rollag kommune	Buskerud	3.5
Rygge kommune	Østfold	11.0
Rælingen kommune	Akershus	19.0
Rødøy kommune	Nordland	10.0
Rømskog kommune	Østfold	14.0
Røros kommune	Trøndelag	15.0
Røst kommune	Nordland	5.0
Røyken kommune	Buskerud	16.0
Røyrvik kommune	Trøndelag	14.0
Råde kommune	Østfold	22.5
Salangen kommune	Troms	5.0
Saltdal kommune	Nordland	12.5
Samnanger kommune	Hordaland	10.0
Sande kommune (Møre og Romsdal)	Møre og Romsdal	17.5
Sande kommune (Vestfold)	Vestfold	16.5
Sandefjord kommune	Vestfold	12.0
Sandnes kommune	Rogaland	13.5
Sandøy kommune	Møre og Romsdal	15.0
Sarpsborg kommune	Østfold	11.5
Sauda kommune	Rogaland	9.5
Sauherad kommune	Telemark	9.0
Sel kommune	Oppland	9.0
Selbu kommune	Trøndelag	15.0
Selje kommune	Sogn og Fjordane	15.0
Seljord kommune	Telemark	10.5

Kommune	Fylke	Poengsum
Sigdal kommune	Buskerud	4.0
Siljan kommune	Telemark	17.5
Sirdal kommune	Vest-Agder	11.0
Skaun kommune	Trøndelag	7.0
Skedsmo kommune	Akershus	16.0
Ski kommune	Akershus	11.5
Skien kommune	Telemark	16.5
Skiptvet kommune	Østfold	18.0
Skjervøy kommune	Troms	11.0
Skjåk kommune	Oppland	14.0
Skodje kommune	Møre og Romsdal	12.5
Skånland kommune	Troms	12.0
Smøla kommune	Møre og Romsdal	19.0
Snillfjord kommune	Trøndelag	14.0
Snåsa kommune - Snåasen tjielte	Trøndelag	5.0
Sogndal kommune	Sogn og Fjordane	8.0
Sokndal kommune	Rogaland	13.0
Sola kommune	Rogaland	17.0
Solund kommune	Sogn og Fjordane	11.0
Songdalen kommune	Vest-Agder	21.5
Sortland kommune	Nordland	9.0
Spydeberg kommune	Østfold	8.0
Stange kommune	Hedmark	16.0
Stavanger kommune	Rogaland	19.0
Steigen kommune	Nordland	16.0
Steinkjer kommune	Trøndelag	16.0
Stjørdal kommune	Trøndelag	16.0
Stor-Elvdal kommune	Hedmark	8.0
Stord kommune	Hordaland	17.0
Stordal kommune	Møre og Romsdal	18.0
Storfjord kommune	Troms	12.0
Strand kommune	Rogaland	14.0
Stranda kommune	Møre og Romsdal	14.5

Kommune	Fylke	Poengsum
Stryn kommune	Sogn og Fjordane	11.0
Sula kommune	Møre og Romsdal	8.5
Suldal kommune	Rogaland	7.0
Sund kommune	Hordaland	11.0
Sunnadal kommune	Møre og Romsdal	13.0
Surnadal kommune	Møre og Romsdal	19.0
Sveio kommune	Hordaland	13.0
Svelvik kommune	Vestfold	16.0
Sykkylven kommune	Møre og Romsdal	19.0
Søgne kommune	Vest-Agder	15.5
Sømna kommune	Nordland	4.0
Søndre Land kommune	Oppland	6.0
Sør-Aurdal kommune	Oppland	16.5
Sør-Fron kommune	Oppland	18.0
Sør-Odal kommune	Hedmark	11.0
Sør-Varanger kommune	Finnmark	9.5
Sørfold kommune	Nordland	9.0
Sørreisa kommune	Troms	14.5
Sørum kommune	Akershus	15.0
Tana kommune - Deanu gielda	Finnmark	12.5
Time kommune	Rogaland	9.0
Tingvoll kommune	Møre og Romsdal	19.0
Tinn kommune	Telemark	11.5
Tjeldsund kommune	Nordland	8.0
Tokke kommune	Telemark	6.5
Tolga kommune	Hedmark	14.0
Torsken kommune	Troms	9.0
Tranøy kommune	Troms	9.0
Tromsø kommune	Troms	19.5
Trondheim kommune	Trøndelag	20.0
Trysil kommune	Hedmark	12.0
Træna kommune	Nordland	11.0
Trøgstad kommune	Østfold	9.0

Kommune	Fylke	Poengsum
Tvedestrand kommune	Aust-Agder	13.5
Tydal kommune	Trøndelag	17.0
Tynset kommune	Hedmark	9.5
Tysfjord kommune - Divtasvuona suohkan	Nordland	1.0
Tysnes kommune	Hordaland	10.0
Tysvær kommune	Rogaland	12.0
Tønsberg kommune	Vestfold	15.0
Ullensaker kommune	Akershus	11.5
Ullensvang herad	Hordaland	7.5
Ulstein kommune	Møre og Romsdal	14.5
Ulvik herad	Hordaland	16.0
Utsira kommune	Rogaland	14.0
Vadsø kommune	Finnmark	12.0
Vaksdal kommune	Hordaland	10.0
Valle kommune	Aust-Agder	17.0
Vang kommune	Oppland	15.5
Vanylven kommune	Møre og Romsdal	18.0
Vardø kommune	Finnmark	9.0
Vefsn kommune	Nordland	21.0
Vega kommune	Nordland	13.0
Vegårshei kommune	Aust-Agder	12.0
Vennesla kommune	Vest-Agder	9.5
Verdal kommune	Trøndelag	13.0
Verran kommune	Trøndelag	15.5
Vestby kommune	Akershus	11.5
Vestnes kommune	Møre og Romsdal	17.5
Vestre Slidre kommune	Oppland	10.0
Vestre Toten kommune	Oppland	7.5
Vestvågøy kommune	Nordland	12.0
Vevelstad kommune	Nordland	3.0
Vik kommune	Sogn og Fjordane	21.0
Vikna kommune	Trøndelag	10.5
Vindafjord kommune	Rogaland	11.5

Kommune	Fylke	Poengsum
Vinje kommune	Telemark	8.5
Volda kommune	Møre og Romsdal	11.5
Voss kommune	Hordaland	12.0
Værøy kommune	Nordland	14.0
Vågan kommune	Nordland	14.0
Vågsøy kommune	Sogn og Fjordane	8.0
Vågå kommune	Oppland	19.0
Våler kommune (Østfold)	Østfold	18.0
Våler kommune i Solør (Hedmark)	Hedmark	20.0
Øksnes kommune	Nordland	17.0
Ørland kommune	Trøndelag	26.0
Ørskog kommune	Møre og Romsdal	15.0
Ørsta kommune	Møre og Romsdal	12.5
Østre Toten kommune	Oppland	16.0
Øvre Eiker kommune	Buskerud	8.0
Øyer kommune	Oppland	6.5
Øygarden kommune	Hordaland	18.0
Øystre Slidre kommune	Oppland	15.5
Åfjord kommune	Trøndelag	20.5
Ål kommune	Buskerud	8.0
Ålesund kommune	Møre og Romsdal	9.5
Åmli kommune	Aust-Agder	15.0
Åmot kommune	Hedmark	9.0
Årdal kommune	Sogn og Fjordane	9.0
Ås kommune	Akershus	6.5
Åseral kommune	Vest-Agder	5.5
Åsnes kommune	Hedmark	14.0

Tabell 31: Alle kommunene, alfabetisk sortert.

Rapporten er utarbeidet av Pressens offentlighetsutvalg
Kontaktpersoner: Siri Gedde-Dahl (975 25 118) og Kristine Foss (481 10 268)

Koding og bearbeiding av rådata er gjort av Espen Andersen
<https://github.com/espena/Kommuneindeks-2018>

Utvalgets medlemmer (2018)

Siri Gedde-Dahl (leder), journalist i Dagbladet; Kjersti Sortland, ansvarlig redaktør, Budstikka; Eirik Haugen, nyhetsredaktør, Varden; Nina Schmidt, ansvarlig redaktør, Advokatbladet; Jan Arve Ødegård, redaktør, Tidens Krav; Nils E. Øy, spesialrådgiver; Arne Jensen, generalsekretær NR; Thomas Ergo, Stavanger Aftenblad; Thomas Frigård, Raumes; Espen Andersen, NRK; Harald Klungtveit, Filter Nyheter; Tarjei Leer-Salvesen, Fædrelandsvennen; Eiliv Frich Flydal, Dagbladet; Lajla Ellingsen, Adresseavisen; Vegard Venli, Dagbladet; Ina Lindahl Nyrud, NJ; Pernille Børseth, Mediebedriftene; Torkjell Trædal, Politiforum; Berit Nyman, Fagpressen; Esben Hesjedal, redaktør, Vaksdalposten